

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

2022-04- Nr. (1.6Mr) 2T-
Į 2022-04-11 Nr. (1.20-05E)3-547

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo \(toliau – EI projektas\)](#), [Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo \(toliau – GDI projektas\)](#), [Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo \(toliau – EEI projektas\) projektus](#) (toliau visi kartu – Įstatymų projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005 m. rugpjūčio 23 d. nutarime yra nurodęs, kad iš Konstitucijos 128 str. 2 d. ir 23 str. 1 bei 2 d., jas aiškinant kartu su konstituciniu valdžių padalijimo principu bei konstituciniu teisinės valstybės principu, apimančiu *inter alia* teisinio tikrumo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos reikalavimus, išplaukia ir *tai, kad piniginių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo santykių svarbiausi elementai turi būti nustatomi įstatymu*. Kartu pažymėtina, kad *įstatymų leidėjas turi tam tikrą diskreciją: jis gali pats įstatymu nustatyti piniginių kompensacijų dydžius bei paskirtų piniginių kompensacijų dalių, jeigu piniginės kompensacijos turi būti mokamos dalimis periodiškai, dydžius ir mokėjimo terminus (periodiškumą); tačiau įstatymų leidėjas gali pasirinkti ir kitą būdą – įstatyme įtvirtinti aiškius kriterijus, pagal kuriuos piniginių kompensacijų dydžius ir (arba) paskirtų piniginių kompensacijų dalių, jeigu piniginės kompensacijos turi būti mokamos dalimis periodiškai, dydžius ir mokėjimo terminus (periodiškumą) galėtų nustatyti Vyriausybė*. Taip pat, aiškindamas Konstitucijos 128 straipsnio 1 dalies nuostatas, Konstitucinis Teismas 2000 m. spalio 18 d. nutarime yra pažymėjęs, kad šioje dalyje nustatyta, jog sprendimus dėl valstybinės paskolos ir kitų esminių valstybės įsipareigojimų priima Seimas Vyriausybės siūlymu. Tai reiškia, kad *sprendimus dėl valstybės esminių įsipareigojimų pagal Konstituciją gali priimti tik Seimas ir tik tuomet, kai yra Vyriausybės siūlymas*. Be to, Konstitucinis Teismas 1999 m. birželio 3 d. ir 1999 m. gruodžio 21 d. nutarimuose yra konstatavęs: „Jei Konstitucijoje yra tiesiogiai nustatyti konkrečios valstybinės valdžios institucijos įgaliojimai, *nė viena kita institucija negali iš jos šių įgaliojimų perimti, o institucija, kurios įgaliojimai Konstitucijoje nustatyti, negali jų perduoti ar atsisakyti. Tokie įgaliojimai negali būti pakeisti ar apriboti įstatymu.*“ Atsižvelgiant į šiuos Konstitucinio Teismo išaiškinimus manytina, kad, jeigu Energetikos įstatymo projekte nenustatomi konkretūs kompensacijų dydžiai, jų mokėjimo laikotarpis ir energijos kainos riba, žemiau kurios kompensacija netaikoma, jame turi būti nustatyti aiškūs kriterijai (pvz., nurodant minimalias ir maksimalias ribas procentiniais punktais ar pan.), pagal kuriuos kompensacijų

dydžius, jų mokėjimo laikotarpius ir energijos kainos ribą, žemiau kurios kompensacija netaikoma, galėtų nustatyti Vyriausybė.

2. Siūlytina atsisakyti EĮ projekto 1 str. dėstomo 19 str. 2 d. pakeitimo. Šiuo pakeitimu siūloma, kad nustatant valstybės reguliuojamas [energijos] kainas, būtų atsižvelgiama į *inter alia* šio įstatymo 19² str. Vyriausybės nustatytus kompensacijų vartotojams už suvartotus energijos išteklius dydžius. Kadangi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 str. 2 d. išvardijami veiksniai (kriterijai), į kuriuos atsižvelgiama nustatant valstybės reguliuojamas energijos kainas (t. y. kurios išlaidos įtraukiamos į kainą), tokiu pakeitimu būtų sudarytos teisinės prielaidos padidinti valstybės reguliuojamas energijos kainas tokia apimtimi, kokie bus nustatyti kompensacijų vartotojams už suvartotus energijos išteklius dydžiai. Tokia nuostata neatitinka aiškinamajame rašte nurodytų Įstatymų projektų tikslų.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal EEĮ ir GDĮ projektus, į naujai įvedamą kompensaciją turėtų būti atsižvelgiama skaičiuojant visuomeninę elektros energijos kainą ir gamtinių dujų tarifus. Tačiau pagal EĮ projekto nuostatas kompensacija pervedama tiekėjams, ir jie atitinkamai sumažina sumas sąskaitose. Vadinasi iš pradžių kainos padidėja, nes į jas įskaičiuojamos kompensacijos, o jas sumokant tiekėjui, vartotojas realiai turi mokėti tokia pačią kainą, t. y. ji nesumažėja. Tai neatitinka aiškinamajame rašte nurodytų Įstatymų projektų tikslų, todėl nuostatų EEĮ ir GDĮ projektuose dėl kompensacijų įskaičiavimo nustatant kainą ir tarifus siūlytina atsisakyti arba kitaip patikslinti Įstatymų projektų nuostatas dėl kompensavimo mechanizmo ir aiškinamąjį raštą, siekiant, kad kompensavimo mechanizmas atitiktų keliamus tikslus.

3. Buitinio energijos vartotojo (buitinio vartotojo) sąvoka apibrėžta Įstatymo 2 str. 2 d. EĮ projekto 2 str. dėstomo Įstatymo 19² str. 1 d. antrajame sakinyje numatyta, kuriems asmenims bus skirta kompensacija ir, kad jie laikomi buitiniiais vartotojais šio straipsnio kontekste. Siekiant didesnio teisinio aiškumo, siūlytina aiškiai atskirai apibrėžti buitinio vartotojo sąvoką šio straipsnio tikslais.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad EĮ projekto 2 straipsniu pildomo Įstatymo 19² str. 1 d. nurodant, jog piniginė kompensacija teikiama siekiant „sumažinti išaugusias energijos išlaidas buitiniams vartotojams“, o EĮ projekto 3 straipsniu pildomo Įstatymo 19³ str. 1 d. nurodant, kad parama teikiama siekiant sumažinti nebutinių vartotojų sąnaudas dėl išaugusių kainų, bei abiejose minėtose šių straipsnių dalyse vartojant formuluotę „gali būti“, sukuriamas teisinis neapibrėžtumas, kuris mažina teisinio reguliavimo tikrumą, teisinį saugumą, duoda pagrindą abejoti, ar valstybė laiku įvykdys priimtus įsipareigojimus, ir kada juos vykdys. Atsižvelgiant į tai ir į aukščiau pateiktą Konstitucinio Teismo išaiškinimą dėl konstitucinio teisinės valstybės principo, siūlytina patikslinti, kas turima omenyje vartojant žodį „išaugusias“ (lyginant su kokiomis kainomis, kokio laikotarpio, kiek procentinių punktų ar kartų padidėjusias ir pan.) ir atsisakyti neaiškos ir neapibrėžtos formuluotės „gali būti“.

5. EĮ projekto 2 str. dėstomo Įstatymo 19² str. 4 d. nuostatos dalis „Vyriausybė nustato maksimalią [...] kainos ribą, žemiau kurios kompensacija netaikoma“ taisytina loginiu požiūriu (t. y. jeigu riba yra maksimali, tuomet kompensacija turėtų būti taikoma žemiau jos; jeigu kompensacija žemiau jos netaikoma, tuomet riba laikytina minimalia).

6. Atsižvelgiant į tai, kad EĮ projektu numatomos kompensacijos buitiniams vartotojams ne tik išaugusioms elektros energijos išlaidoms už suvartotą elektros energiją sumažinti, bet ir išaugusioms gamtinių dujų išlaidoms už suvartotas gamtines dujas sumažinti, siūlytina EĮ projekto 2 str. dėstomo Įstatymo 19² str. 4 d. papildyti nuostatomis dėl maksimalios 1 m³ gamtinių dujų kainos ribos nustatymo.

7. EĮ projekto 2 str. dėstomo Įstatymo 19² str. 5 d. numatomas kompensacijos lėšų mokėjimo administravimas tiekėjams, kurį atlieka administratorius. Pažymėtina, kad EĮ projekte nėra reglamentuojama, koku būdu ir teisiniu pagrindu šios kompensacijos lėšos, numatytos valstybės biudžete, sumokamos administratoriui.

8. EĮ projekto 2 str. pildomo Įstatymo 19² str. 5 d. siūlytina patikslinti elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių aptarnaujamų vartotojų skaičius, t. y. jeigu siekiama, kad vartotojų skaičius apimtų 100 000 vartotojų, turėtų būti nurodoma „aptarnaujantis ne mažiau kaip 100 000 vartotojų“, jeigu vartotojų skaičius neturi apimti 100 000, o turi būti už jį didesnis (t. y. turi būti 100 000 + 1), tuomet koreguotinas antrasis šios dalies sakinyss, nurodant „aptarnaujantis ne daugiau kaip 100 000 vartotojų“. Taip pat svarstytina, ar šioje dalyje neturėtų būti nustatytas reglamentavimas ne tik dėl mažesnių vartotojų skaičių aptarnaujančių gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių, bet ir dėl elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorių.

9. Iš EĮ projekto 2 str. dėstomo Įstatymo 19² str. nuostatų galima daryti išvadą, kad kompensacija buitiniams vartotojams nėra sumokama (t. y. buitiniai vartotojai faktiškai šių lėšų negauna), o kompensacijoms skirtos lėšos sumokamos tiekėjams ir jie atitinkamai sumažina mokėtinas sumas mokėjimo dokumentuose (t. y. atliekamas mokėjimo prievolių įskaitymas). Todėl siūlytina patikslinti EĮ projekto 19² str. nuostatas ir aiškinamąjį raštą, siekiant didesnio teisinio aiškumo, atsisakant nuostatų dėl *kompensacijų buitiniams vartotojams suteikimo* ir numatant *energijos išlaidų dalinį kompensavimą*.

10. EĮ projekto 2 str. pildomo Įstatymo 19² str. 1 d. nurodant išimtį, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 69 str. 12 d. nurodyti vartotojai šio straipsnio prasme nelaikomi turinčiais teisę į buitinių vartotojų kainas ir tarifus, bei atsižvelgiant į EĮ projekto aiškinamajame rašte išdėstytą paaiškinimą, kad „ūkininkai turės teisę į paramos priemonės, nustatytas EĮ projekto 3 str. verslui“, siūlytina EĮ projekto 3 str. pildomo Įstatymo 19³ str. 1 d. nurodyti, kad šio straipsnio nuostatos taikomos ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 69 str. 12 d. nurodytiems vartotojams.

11. EĮ projekto 3 str. dėstomame Įstatymo 19³ str. siūloma suteikti Vyriausybei galimybę skirti paramą nebutiniams vartotojams. Pagal aiškinamajame rašte pateikiamą informaciją, paramą nebutiniams vartotojams ketinama teikti vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais dėl valstybės pagalbos (Europos Komisijos komunikatu „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“ (2022/C 131 I/01). Atkreipiame dėmesį, kad šis komunikatas ne tik nustato konkrečias valstybės pagalbos sąlygas, bet ir įtvirtina terminus, iki kurių gali būti teikiama valstybės pagalba. Kadangi EĮ projektu dėstomo įstatymo 19³ straipsnio galiojimas laike neribojamas, o galimybė teikti valstybės pagalbą reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą yra laikino pobūdžio, yra būtina užtikrinti, kad valstybės pagalba įstatymo pagrindu nebus teikiama po to, kai tokios pagalbos teikimas nebebus leidžiamas Europos Sąjungos teisės aktais. Atsižvelgiant į tai, prašome patikslinti 19³ straipsnio formuluotę, užtikrinant, kad būtų laikomasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies b punkto.

Taip pat pažymime, kad komunikato 61 punkte įtvirtinta, jog valstybės narės turėtų kuo skubiau ir kuo išsamiau informuoti Europos Komisiją apie savo ketinimus ir pranešti apie planus priimti priemones pagal šį komunikatą. Atsižvelgiant į tai, Europos Komisija privalo būti informuota tiek apie EĮ projektą, tiek apie jo pagrindu ketinamas priimti priemones.

12. Teisės technikos ir redakcinio pobūdžio pastabos Įstatymų projektų rengėjams perduotos tiesiogiai.

Živilė Skeivienė, 8 671 85655, el. p. zivile.skeiviene@tm.lt
Algis Baležentis, 8 671 85603, el. p. algis.balezentis@tm.lt
Simas Grigonis, 8 671 90760, el. p. simas.grigonis@tm.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius (2022-04-19 17:35:51)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 192 ir 193 straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-19 Nr. (1.6Mr) 2T-623
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-19 Nr. 2-1993
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Živilė Skeivienė, Vyresnioji patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:31:49 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:49 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-02 10:02:25–2024-12-01 10:02:25
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Miliūnas, Vyresnysis patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:36:37 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:49 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-04 10:08:06–2024-05-03 10:08:06
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simas Grigonis, Patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:38:17 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:49 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-22 09:23:08–2023-10-22 09:23:08
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Karolis Dieninis, Grupės vadovas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:41:23 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:49 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT

Sertifikato galiojimo laikas	2021-10-07 12:59:03–2024-10-06 12:59:03
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Augustas Ručinskas, Ministerijos kancleris
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 16:06:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:50 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-21 17:10:56–2026-07-20 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Evelina Dobrovolska, Teisingumo ministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-19 15:05:37 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:05:50 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-30 09:46:37–2024-07-28 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-19 15:52:31 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-19 15:53:50 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-25 15:37:33–2022-09-24 15:37:33
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-19 16:11:43 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Dokumentų valdymo sistema Avilys, O="Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k. 188604955", L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2019-09-25 15:37:33–2022-09-24 15:37:33</p> <p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13,</p> <p>"Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-19 17:35:51)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-19 17:35:51 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

El. p. info@enmin.lt,

ausra.greblionaite@enmin.lt

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO

2022 m. balandžio 15 d.

Vilnius

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo pakeitimo

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo projekto 2 straipsnyje numatytas minėto įstatymo papildymas 19² straipsniu, kurio 6 dalyje numatyta, kad kompensacijos bus taikomos ir tiems vartotojams, kuriems dujų ir elektros energijos tiekimą užtikrina garantinis tiekimas: „*Šiame straipsnyje nustatyta kompensacija buitiniams vartotojams suteikiama per elektros energijos tiekėją ir (ar) gamtinių dujų tiekimo įmonę, **garantinį elektros energijos tiekėją ir (ar) garantinį gamtinių dujų tiekimą vykdančią skirstymo sistemos operatorių** (toliau šiame straipsnyje – **tiekėjas**), kurie kompensacijos mokėjimo laikotarpiu buitiniam vartotojui tiekia elektros energiją ir (ar) gamtines dujas*“.

Manytina, kad kompensacijos neturėtų būti taikomos vartotojams, likusiems/esantiems garantiniame tiekime, kadangi taip sukuriama prielaidos jiems ten ir toliau likti, nesudarant sutarčių su nepriklausomais tiekėjais, o tai prieštarauja rinkos liberalizavimo tikslams – siekiant skatinti, kad visi vartotojai rinktųsi būtent nepriklausomus tiekėjus. Pažymėtina, kad šiuo skatinimo tikslu vartotojams, privalėjusiems pasirinkti nepriklausomą elektros tiekėją, tačiau likusiems garantiniame tiekime, taikoma 25 proc. didesnė elektros kaina, nei praėjusio mėn. biržos kaina.

Atsižvelgiant į tai, kompensacijos taikymas garantinio tiekimo atveju būtų netikslingas ir nelogiškas, todėl ji turi būti netaikoma tokiems vartotojams, esantiems garantiniame dujų/elektros energijos tiekime.

To paties įstatymo 19² straipsnio 10 dalyje nurodyta, kad: „*Tiekėjams draudžiama atlikti tiekėjo ir buitinio vartotojo sudarytų sutarčių pakeitimus, kuriais nesant objektyviai pateisinamų priežasčių būtų keičiama elektros energijos kaina, tiekėjams taip siekiant dirbtinai padidinti savo pelną bei sumažinti kompensacijos taikymo buitiniam vartotojui suteikiamą naudą [...]*“.

Pažymėtina, kad tiekėjų ir vartotojų santykius bei tarp jų sudarytų sutarčių sąlygų keitimą jau dabar reglamentuoja galiojantys teisės aktai, pvz. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 51 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintų Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 53.2.2.6 papunktis ir t. t., kas jau šiuo metu apsaugo

variantus ir užtikrina jų teisėtus interesus, tad naujas reguliavimas nagrinėjamu atveju būtų laikomas pertekliniu.

Be to, atsižvelgiant į minėtos nuostatos formuluotę yra pagrindas manyti, kad šia nuostata siekiama riboti nepriklausomų tiekėjų veiklą ir sprendimus dėl nereguliuojamos elektros energijos tiekimo kainos dydžio, kas prasilenkia su rinkos liberalizavimo tikslais ir elementaria konkurencija tarp nepriklausomų tiekėjų.

Taip pat tokiu atveju būtų sukuriamą situacija, kai laisvoje rinkoje veikiantiems ūkio subjektams primetama pareiga objektyviais duomenimis pagrįsti jų valią generuoti pelną, o ne nuostolį ir nereguliuojamos tiekimo kainos dalies maržų skaičiavimą. Toks reguliavimas laikytinas varžančiu nepriklausomų tiekėjų veiklą, efektyvią konkurenciją ir iškreipiančiu laisvą rinką bei jos esmę.

Pažymėtina ir tai, kad nėra detalizuota ir paaiškinama, kas minėtoje nuostatoje reikštų „objektyviai pateisinančias priežastis“, o tai sukuria teisinį neapibrėžtumą, juolab, kai minėta nuostata ir jos neaiškumas gali lemti sankcijų taikymą tiekėjams. Dėl šių priežasčių, minėta nuostata negali būti įtvirtinta Energetikos įstatyme.

Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimo

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsnyje numatytas minėto įstatymo 69 straipsnio pakeitimas, kurio 8 dalyje be kita ko numatyta, kad: „*Tuo atveju, jeigu visuomeninė elektros energijos kaina buitiniams vartotojams kiltų daugiau kaip 40 procentų, visuomeninis tiekėjas gali pasiūlyti Tarybai priimti sprendimą, nustatant visuomeninę elektros energijos kainą, nevertinti elektros energijos įsigijimo kainos dalies, o dėl neįvertintos kainos dalies susidariusį sąnaudų skirtumą tarp Tarybos nustatytų ir faktinių kainų išdėstyti ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui. Taryba priima sprendimą dėl skirtumo, susidariusio tarp Tarybos nustatytų ir faktinių kainų, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti visuomeninės elektros energijos tarifai, bei pagrįstų sąnaudų, ir Tarybos sprendimais numatytų sąnaudų skirtumų, patirtų iki 2022 m. gruodžio 31 d., įskaitant ir tokių sąnaudų skirtumo pinigų kainą (skolinimosi sąnaudas, kurios įvertinamos Tarybos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų metodikoje nustatyta tvarka), taip pat šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąnaudų Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinimo **nustatant papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos***“.

Atsižvelgiant į rinkos liberalizavimo tikslą, siekiant paskatinti vartotojus pereiti iš visuomeninio į nepriklausomą tiekimą bei apsaugoti vartotojų, Elektros energetikos įstatyme nustatytu laiku sudariusių sutartis su nepriklausomais elektros energijos tiekėjais, interesus, manytina, kad aukščiau nuodytu atveju nustatoma papildoma dedamoji prie persiuntimo paslaugų kainos, siekiant kompensuoti visuomeninio tiekimo patiriamas sąnaudas, turėtų būti taikoma būtent tiems vartotojams, kurie ir lieka visuomeniniame tiekime, o ne tiems, kurie jau yra sudarę sutartis su nepriklausomais tiekėjais. Didesnė papildoma dedamoji, likusiems visuomeniniame tiekime turėtų teigiamą efektą skatinant vartotojus pereiti į nepriklausomą tiekimą ir galėtų būti analogija, taikoma

naudotojams garantinio tiekimo atveju, kuomet už garantinį tiekimą naudotojai privalo mokėti brangiau.

Direktorius

Martynas Giga

**ELEKTROS ENERGIJOS RINKOS DALYVIO
NUOMONĖ**

*Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymų
planuojamų pakeitimų*

2022-04-13

Vilnius

Enefit UAB (toliau – **Enefit**), juridinio asmens kodas 300649187, registruotos buveinės adresas V. Gerulaičio g. 10-101, Vilnius, Lietuvos Respublika, atstovaujama generalinio direktoriaus Vytenio Koryznos, šiuo kaip elektros energijos rinkos dalyvis ir elektros energijos nepriklausomas tiekėjas teikia savo nuomonę ir pastebėjimus dėl siūlomų Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – **EEI**) pakeitimų.

Kaip nurodyta Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatyme (toliau – **Įstatymo projektas**), siūloma pakeisti EEI ir jį papildyti 19² straipsniu (*Energijos išlaidų kompensacijos teikimo buitiniams vartotojams vykdymas ir finansavimas*). Minėtu straipsniu EEI būtų papildytas ir taip būtų sukuriama naujas reglamentavimas, kurio pagrindu elektros vartotojai gautų kompensaciją už jų suvartojamą elektros kiekį, įvedant kompensuojamas elektros kainos grindis. Kitaip tariant, tuo atveju, jei elektros vartotojas pirktų elektros už sumą, kuri yra didesnė nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – **LRV**) nustatyta (elektros kainos grindys), tuomet visa suma, kuri viršija LRV nustatytą elektros kainą ir kurią moką konkretus vartotojas, vartotojui būtų padengiama per elektros tiekimo įmones iš biudžeto lėšų. Nepaisant sveikintinos iniciatyvos, drastiškai didėjant energijos kainoms, skirti kompensacijas suvartotai vartotojų elektros energijai, kuri viršija LRV numatytas elektros kainos grindis, Enefit laikosi pozicijos, kad naujai siūlomas reguliavimas iškreipys sąžiningą ir veiksmingą konkurenciją rinkoje ir sukels šias problemas:

Problemos

1. Nesąžiningas elektros kainų didinimas siekiant gauti kompensaciją

Nors Įstatymo projekto 19² straipsnyje yra numatyta, kad „Taryba prižiūri, kaip tiekėjai laikosi šio straipsnio reikalavimų ir prižiūri, kad tiekėjai nepiktnaudžiautų buitiniams vartotojams siūloma bei taikoma elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo kainodara. Tiekėjams draudžiama atlikti tiekėjo ir buitinio vartotojo sudarytų sutarčių pakeitimus, kuriais nesant objektyviai pateisinamų priežasčių būtų keičiama elektros energijos kaina, tiekėjams taip siekiant dirbtinai padidinti savo pelną bei sumažinti kompensacijos taikymo buitiniam vartotojui suteikiamą naudą.“, nepaisant to, Enefit mano, kad bus labai sunku užtikrinti, ypač jei Įstatymo projektas bus priimtas toks, koks jis yra, kad nepriklausomi elektros tiekėjai iš tiesų nepiktnaudžiautų ir nedidintų elektros kainų (kadangi juk ji vis vien elektros tiekėjams bus kompensuojama iš biudžeto lėšų).

2. Konkurencijos elektros rinkoje sumažėjimas

Enefit nuogaustauja, kad priėmus Įstatymo projektą taip, kaip jis šiuo metu suformuluotas, smarkiai sumažėtų konkurencija tarp nepriklausomų elektros tiekimo įmonių, kadangi iš esmės, tokios įmonės pradėtų konkuruoti LRV nustatytų elektros kainos grindų pagrindu. Kitaip tariant, nepriklausomai nuo elektros tiekėjo siūlomų elektros tiekimo kainų vartotojams konkurencingumo, konkrečiai elektros tiekimo įmonei gaunant kompensaciją iš LRV bet kokių atveju (kuo aukštesnė konkretaus elektros tiekėjo siūlomos elektros energijos kaina, tuo didesnė kompensacija gaunama), iš esmės šiuo metu konkurencingai elektros rinkoje dalyvaujantys žaidėjai, tokie kaip Enefit, praranda akstiną dar labiau su efektyvinti savo veiklą. Taip yra dėl to, kadangi Enefit konkurentai, kurie šiuo metu negali pasiūlyti tokių konkurencingų elektros kainų, kokias gali pasiūlyti Enefit, tiesiog galės pasinaudoti LRV teikiama kompensacija ir parduoti elektros energiją galutiniams vartotojams už tą pačią kainą, kaip ir Enefit, net ir dalyvaujant elektros tiekimo rinkoje mažiau konkurencingai.

Pasiūlymas dėl kriterijų

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą ir siekiant užtikrinti sąžiningą ir efektyvią konkurenciją tarp elektros tiekimo įmonių, Enefit Įstatymo projekto iniciatoriams siūlo pakoreguoti Įstatymo projektą ir jį pakeisti taip, kad elektros vartotojų gaunama kompensacija už suvartotą elektros energiją nebūtų siejama

su LRV nustatytos elektros kainos grindimis, o būtų skiriama vadovaujantis kitokiais, konkurenciją mažiau iškreipiančiais, kriterijais.

Įstatymo projekto formuluotė

Vis dėlto, jei į aukščiau įvardintą Enefit pasiūlymą dėl elektros energijos kainos kompensacijos kriterijų atsižvelgta nebūtų, Enefit siūlo, siekiant sumažinti galimą rinkos dalyvių piktnaudžiavimą rinka priėmus Įstatymo projektą, *expressis verbis* įtvirtinti tokias galimą piktnaudžiavimą ribojančias nuostatas ir papildyti Įstatymo projekto 19² straipsnį 11 dalimi taip (**papildymai paryškinti**):

11. Tiekėjams draudžiama bet koku būdu (žodiškai ir(ar) raštiškai) visuose informacinės sklaidos šaltiniuose (skaitmeninio ar popierinio formato pasiūlymuose, televizijoje, radijuje, telefoniniame pokalbyje, visų formatų reklamose ir kt.) siūlyti elektros energiją vartotojams referuojant į elektros kainą, kurią toks vartotojas sumokėtų dėl elektros energijos kainai pritaikytos kompensacijos. Tiekėjai, nepaisant šiame straipsnyje įtvirtinto kompensacijos už elektros kainą mechanizmo, siūlydami savo paslaugas vartotojams tarpusavyje privalo konkuruoti savo, kaip tiekėjo, siūloma elektros energijos tiekimo kaina, nenaudojant valstybės teikiamos kompensacijos komunikacijoje, sąžiningai, nemanipuliuojant vartotojų mokamos elektros kainos suma po pritaikytos kompensacijos elektros energijai, taip pat neklaidinant vartotojų kitais teisės aktuose įtvirtintais neleistiniais būdais.

Dėkojame,

Pagarbiai

Enefit generalinis Direktorius

Vytenis Koryzna

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2022-04-   Nr. (4.6-82Mr)-
į 2022-04-11   Nr. 3-547

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – GDĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas). Informuojame, kad pastabų ir pasiūlymų dėl GDĮ projekto ir EEĮ projekto neturime, tačiau pagal kompetenciją teikiame šią pastabą dėl EĮ projekto.

EĮ projekto 2 straipsniu papildomo įstatymo 19² straipsnio 5 dalyje siūloma nustatyti, kad gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai, aptarnaujantys mažiau kaip 100 000 vartotojų, sudaro susitarimus su administratoriumi ir teikia jam informaciją, reikalingą kompensacijos dydžiui apskaičiuoti ir išmokėti. EĮ projekto 2 straipsniu papildomo įstatymo 19² straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad tiekėjo pritaikytos kompensacijos dydis privalės būti nurodytas kiekvienoje sąskaitoje. Taip pat EĮ projekto 2 straipsniu papildomo įstatymo 19² straipsnio 10 dalyje siūloma nustatyti, kad Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai šio straipsnio įgyvendinimo tikslais paprašius, tiekėjai turi pateikti informaciją ir pagrindimą dėl vartotojams taikomos ar anksčiau taikytos elektros energijos paslaugų kainodaros. Pažymime, kad šiais naujai nustatomais reikalavimais yra didinama administracinė našta ūkio subjektams. Atkreipiamo dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2022 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 333 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – nutarimas) patvirtino Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodiką (toliau – Metodika), kuri įsigaliojo nuo 2022 m. balandžio 8 d. Prašome, vadovaujantis Metodika, įvertinti pinigine išraiška EĮ projektu sukeliama administracinės naštos pokytį ūkio subjektams ir Teisės aktu sukeltų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

Be to, pažymime, kad nutarimo 3 punkte ir Metodikos 5 punkte yra įtvirtintos išimtys, kada administracinė našta ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidos gali būti nevertinamos dėl to, kad jos laikomos mažareikšmėmis (*kai įvykdyti informacinį įpareigojimą ūkio subjektui trunka mažiau nei 2 valandas per metus ir jis taikomas mažiau nei 20 ūkio subjektų, administracinės naštos pokyčio apskaičiavimas neatliekamas; kai ketinamu keisti teisės aktu nustatytas ar teisės akto projektu siūlomas nustatyti naujas, naikinamas ir (ar) keičiamas galiojantis įpareigojimas ūkio subjektams,*

kuriam vykdyti nereikia patirti išlaidų investicijoms, ir jis taikomas ne daugiau kaip 5 ūkio subjektams prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų ūkio subjektams pokytis nevertinamas). Atsižvelgiant į tai, siūlome įsivertinti, ar EĮ projektu nustatomi informaciniai įpareigojimai patenka į administracinės naštos vertinimo išimtį.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius , LT-01104 Vilnius, LTU (2022-04-20 19:43:44)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-20 Nr. 3-1590
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-20 Nr. 2-2017
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ieva Valeškaitė, Viceministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 14:36:23 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-20 14:36:56 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-03-16 19:03:36–2027-03-15 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kanceliarija Dokumentai@eimin.lt, Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 14:37:42 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-C
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-20 14:38:15 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-11-05 13:55:06–2025-11-04 23:59:59
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 14:53:36 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13, "Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-20 19:43:44)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-20 19:43:44 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2022-04-15

Nr. SD-2022/

El. p. info@enmin.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

UAB „Ignitis“ (toliau – Bendrovė) susipažino su viešai konsultacijai pateiktais Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų įstatymų projektais (toliau – Projektai) ir teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

Bendrovės pastabos ir pasiūlymai Projektam pateikiami pridedamoje pastabų ir pasiūlymų lentelėje, kurią prašome įvertinti ir atsižvelgti į pateiktas pastabas.

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 3 lapai.

Generalinis direktorius

Artūras Bortkevičius

Justas Jacikas, Tel. +370 699 32874, el. p. justas.jacikas@ignitis.lt

UAB „IGNITIS“ (TOLIAU – IGNITIS ARBA BENDROVĖ) PASIŪLYMAI DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 19² IR 19³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

2022 m. balandžio 15 d.

Eil. Nr.	Teisės akto projekto nuostata	Ignitis komentaras	Siūlomas pakeitimas
LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 19² IR 19³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS (toliau – EĮ)			
1.	<p>2 straipsnis. Įstatymo papildymas 19² straipsniu.</p> <p>„7. Kai buitinių vartotojų elektros energijos tiekimo kaina yra nereguliuojama, tiekėjų mokėjimo dokumentuose buitiniam vartotojui pateikiama informacija apie kompensacijos dydį, o buitinis vartotojas su tiekėju atsiskaito sumokėdamas mokėjimo dokumente nurodytą elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų mokėtiną sumą, sumažintą kompensacijos dydžiu. Kai buitinių vartotojų elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo kaina yra reguliuojama, tiekėjai nustato ir skelbia elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų mokamą elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų galutinę sumą su pritaikyta kompensacija ir be jos, o mokėjimo dokumentuose tiekėjai gali pateikti tik galutinę mokėtiną sumą pritaikius kompensaciją.“</p>	<p>Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau – GDĮ) 9 str. 1 ir 2 d. nustatyta, gamtinių dujų sektoriuje nustatydama viršutinės paslaugų kainų ir (ar) pajamų ribas, Taryba reguliuoja perdavimo, skirstymo, laikymo ir SGD pakartotinio dujinimo paslaugų kainas, o nustatydama konkrečias paslaugų kainas, Taryba reguliuoja buitinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos, SGD perkrovos paslaugų kainas ir tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydį (toliau – papildoma dedamoji). Vadovaujantis GDĮ gamtinių dujų tiekimo buitiniams vartotojams kaina nėra reguliuojama, o pagal GDĮ 9 str. 16 d. buitinių vartotojų gamtinių dujų tarifus nustato gamtinių dujų tiekimo įmonė, kuriuos Taryba patikrina ir tvirtina (bet nenustato ir nereguliuoja). Tuo tarpu elektros energijos visuomeninio tiekimo kainos yra reguliuojamos vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 69 str. Siekiant sisteminio teisinio reguliavimo atitikties užtikrinimo su GDĮ nustatyto reguliavimo bei skirtingų teisės aktų reguliavimo suderinamumo, tikslintina EĮ nuostata dalyje dėl gamtinių dujų kainų reguliavimo.</p>	<p>2 straipsnis. Įstatymo papildymas 19² straipsniu.</p> <p>„7. Kai buitinių vartotojų elektros energijos tiekimo kaina yra nereguliuojama, tiekėjų mokėjimo dokumentuose buitiniam vartotojui pateikiama informacija apie kompensacijos dydį, o buitinis vartotojas su tiekėju atsiskaito sumokėdamas mokėjimo dokumente nurodytą elektros energijos ir ~~(ar) gamtinių dujų~~ mokėtiną sumą, sumažintą kompensacijos dydžiu. Gamtinių dujų tiekimo buitiniams vartotojams atveju ir kai Kai buitinių vartotojų elektros energijos ir ~~(ar) gamtinių dujų~~ tiekimo kaina yra reguliuojama, tiekėjai nustato ir skelbia elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų mokamą elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų galutinę sumą su pritaikyta kompensacija ir be jos, o mokėjimo dokumentuose tiekėjai gali pateikti tik galutinę mokėtiną sumą pritaikius kompensaciją.“</p>

Eil. Nr.	Teisės akto projekto nuostata	Ignitis komentaras	Siūlomas pakeitimas
LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS (toliau – GDĮ)			
2.	<p>1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas</p> <p>„18. Tiekimo įmonės gali siūlyti Tarybai priimti sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo ir dėl prognozuojamos ir faktinės gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusio skirtumo dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų išdėstymo per Tarybos nustatytą laikotarpį. Tiekimo įmonės tokį pasiūlymą Tarybai gali teikti, kai skirtumas tarp tiekimo įmonės planuojamo pateikti tarifo buitiniams vartotojams ir tuo metu galiojančio tarifo buitiniams vartotojams yra didesnis kaip 40 procentų. Taryba kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo ir dėl prognozuojamos ir faktinės gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusio skirtumo dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų išdėstymo per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį. Tarybai priėmus sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo, skirtumas, susidaręs tarp to laikotarpio sumažintos prognozuotos ir faktinės, taip pat tarp Tarybos nustatytos ir prognozuojamos gamtinių dujų (importo) kainos už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai, išdėstomas per Tarybos nustatytą laikotarpį ir įvertinamas nustatant papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taikomos buitiniams vartotojams. Jeigu ankstesniais laikotarpiais yra</p>	<p>Vienoje iš straipsnių dalyje naudojama perteklinė nuostata. Vyriausybės sprendimu gali būti kompensuojama galutinė gamtinių dujų kaina, į kurią patenka tiek gamtinių dujų įsigijimo kaina, tiek ankstesniais periodais sukaupti prognozuotos ir faktinės kainos pajamų skirtumai. Dėl to atskirai išskirti reikalavimą praeities skirtumams nėra prasmės. Energetikos įstatyme kompensacijų taikymas taip pat nėra ribojamas konkrečiais reikalavimais, o paliekamas Vyriausybės priimti Vyriausybės nutarimu.</p> <p>Gamtinių dujų kainų kompensacija susieta su 40 proc. kainų augimu yra aprašomas straipsnio pradžioje ir yra atskiras mechanizmas nuo kainos išdėstymo ateities perioduose, nepaisant to, kad abu pajamų srautai gali būti administruojami per papildomą dedamąją.</p>	<p>1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas</p> <p>„18. Tiekimo įmonės gali siūlyti Tarybai priimti sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo ir dėl prognozuojamos ir faktinės gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusio skirtumo dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų išdėstymo per Tarybos nustatytą laikotarpį. Tiekimo įmonės tokį pasiūlymą Tarybai gali teikti, kai skirtumas tarp tiekimo įmonės planuojamo pateikti tarifo buitiniams vartotojams ir tuo metu galiojančio tarifo buitiniams vartotojams yra didesnis kaip 40 procentų. Taryba kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo ir dėl prognozuojamos ir faktinės gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusio skirtumo dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų išdėstymo per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį. Tarybai priėmus sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų (produkto) kainos mažinimo, skirtumas, susidaręs tarp to laikotarpio sumažintos prognozuotos ir faktinės, taip pat tarp Tarybos nustatytos ir prognozuojamos gamtinių dujų (importo) kainos už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai, išdėstomas per Tarybos nustatytą laikotarpį ir įvertinamas nustatant papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taikomos buitiniams vartotojams. Jeigu ankstesniais laikotarpiais yra susidarę skirtumai tarp prognozuotos ir faktinės</p>

Eil. Nr.	Teisės akto projekto nuostata	Ignitis komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>susidarę skirtumai tarp prognozuotos ir faktinės gamtinių dujų (produkto) kainos ir tarifo buitiniams vartotojams pokytis yra didesnis nei 40 proc. palyginti su tuo metu galiojančiu tarifu, tiekimo įmonės siūlymu toks skirtumas taip pat gali būti įvertinamas nustatant papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taikomos buitiniams vartotojams. Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos perveda gamtinių dujų tiekėjui, kurio vartotojų gamtinių dujų suvartojimas lėmė dėl prognozuojamos ir faktinės, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusį skirtumą dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų. Šios papildomos dedamosios administravimas negali turėti neigiamos finansinės įtakos skirstymo sistemos operatoriui. Tarybos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka skaičiuojant gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams per Tarybos nustatytą laikotarpį įvertinamos skirtumo tarp prognozuojamos ir faktinės, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai gamtinių dujų (produkto) kainos ir (arba) tiekimo įmonės faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų skolinimosi sąnaudos.“</p>		<p>gamtinių dujų (produkto) kainos ir ~~tarifo~~ ~~buitiniams vartotojams pokytis yra didesnis nei 40 proc. palyginti su tuo metu galiojančiu tarifu,~~ tiekimo įmonės siūlymu toks skirtumas taip pat gali būti įvertinamas nustatant papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taikomos buitiniams vartotojams. Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos perveda gamtinių dujų tiekėjui, kurio vartotojų gamtinių dujų suvartojimas lėmė dėl prognozuojamos ir faktinės, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai gamtinių dujų (produkto) kainos susidariusį skirtumą dėl faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų. Šios papildomos dedamosios administravimas negali turėti neigiamos finansinės įtakos skirstymo sistemos operatoriui. Tarybos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka skaičiuojant gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams per Tarybos nustatytą laikotarpį įvertinamos skirtumo tarp prognozuojamos ir faktinės, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti gamtinių dujų tarifai gamtinių dujų (produkto) kainos ir (arba) tiekimo įmonės faktiškai negautų ar viršytų numatytų pajamų skolinimosi sąnaudos.“</p>

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	UAB „Ignitis“, Laisvės pr. 10, Vilnius, LT-04215 Vilnius, Lietuva (2022-04-19 09:07:31)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-15 Nr. SD-2022-165
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-19 Nr. 2-1969
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Tvirtinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Artūras Bortkevičius, Generalinis direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 20:46:09 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-15 20:46:43 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-02 16:05:26–2024-07-31 23:59:59
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-19 08:53:26 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13, "Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-19 09:07:31)

Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-19 09:07:31 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2022-04- Nr. (2.30Mr-43) 6V-
I 2022-04-11 Nr. 3-547

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba įvertino Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktus išvados gauti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, reg. Nr. 22-5342.

(2) Remiantis Energetikos įstatymu, energetikos sektoriuje valstybinio reguliavimo funkcijas atlieka ir reguliuojamos veiklos vykdymo priežiūrą bei kontrolę užtikrina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba). Atsižvelgiant į Tarybai priskiriamą kompetenciją, jos specializaciją energetikos sektoriuje ir energetikos sektoriaus reguliavimo kompleksiskumą, ši sektorių reglamentuojančių teisės aktų dėl jų įtakos konkurencijai tarp energetikos sektoriaus rinkos dalyvių visų pirma turėtų įsivertinti Taryba.

(3) Šiame etape Konkurencijos taryba pagal kompetenciją teikia bendro pobūdžio pastebėjimus, tačiau tai niekaip neriboja jos įgaliojimų ateityje teikti išvadas dėl atitinkamo teisinio reguliavimo poveikio konkurencijai, ar atlikti ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų veiksmų tyrimus, atsižvelgiant į teisinį ir ekonominį visų aplinkybių kontekstą.

(4) Įstatymo projekto 2 straipsniu Energetikos įstatymą siūloma papildyti 19² straipsnio 1 dalimi, pagal kurią kompensacija būtų skiriama visiems elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams ir vartotojams, turintiems teisę į buitinių vartotojų kainas ir tarifus, išskyrus Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 12 dalyje nurodytus vartotojus (t. y. ūkininkus).

(5) Siūlytume įvertinti, ar įgyvendinant pirmiau minėtą nuostatą nebūtų teikiama parama, kuri atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus kriterijus¹. Jei taip, tokia parama gali būti teikiama tik iš anksto apie ją pranešus Europos Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalies nuostatas ir gavus pritarimą. Priešingu atveju, teikiama valstybės pagalba būtų laikoma neteisėta ir, Europos Komisijai pripažinus jos nesuderinamumą su bendrąja rinka, gali būti išieškota iš pagalbos gavėjų su palūkanomis².

(6) Konkurencijos tarybos nuomone, jeigu kompensacija elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų vartotojams, turintiems teisę į buitinių vartotojų kainas ir tarifus, galėtų pasinaudotų ūkio

¹ Parama yra teikiama valstybės narės iš jos išteklių, palaiko tam tikrus ūkio subjektus arba tam tikrų prekių gamybą ir suteikia išskirtinę ekonominę naudą; iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją; daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

² 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, 16 straipsnis.

subjektai ūkinei veiklai vykdyti, minėta kompensacija galėtų tenkinti visus valstybės pagalbos kriterijus, nes lengvatos būtų skiriamos valstybės biudžeto sąskaita (t. y., iš valstybės išteklių) konkrečioms ūkio subjektų grupėms palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, tokiu būdu palengvinant jų finansinę naštą ir sustiprinant jų padėtį rinkoje, kurioje, tikėtina, veikia ne tik Lietuvos, bet ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių kapitalo įmonės.

(7) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl šiame rašte pateiktų pastabų ir pasiūlymų, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Tarybos narė

Medeina Augustinavičienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Jogailos g. 14, Vilnius 01116 (2022-04-19 08:51:20)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-15 Nr. (2.30Mr-43)6V-469
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-19 Nr. 2-1962
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Medeina Augustinavičienė, KT narė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:20:58 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-15 15:21:16 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-03 12:48:02–2024-12-01 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 15:34:42 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-20 11:01:17–2024-12-19 11:01:17
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-19 08:10:52 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Dokumentų valdymo sistema Avily, O="Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2021-12-20 11:01:17–2024-12-19 11:01:17</p> <p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13,</p> <p>"Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-19 08:51:20)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-19 08:51:20 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2022-04-15

DĖL LR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 22-5342 IR SUSIJUSIŲ ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos nepriklausomų elektros tiekėjų asociacija (toliau – **Asociacija**), įvertinusi Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – **Ministerija**) pateiktą derinti LR Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 192 ir 193 straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ (toliau – **Nutarimo projektas**) **teikia pastabas ir komentarus dėl Nutarimo projektu teikiamo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-884 (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas).**

Asociacija iš esmės pritaria Ministerijos pateiktam Nutarimo projektui, kuriuo siūlomas efektyvus ir savalaikis sprendimas taikyti kainų amortizavimo mechanizmą šiuo metu ypač išaugusioms elektros ir dujų kainoms, dalį kainos kompensuojant iš valstybės biudžeto. Manome, kad šiuo laikotarpiu tai yra geriausias sprendimas, kurio naudą patirs visi buitiniai elektros vartotojai, nepriklausomai nuo to, ar jie yra visuomeninio tiekėjo ar nepriklausomų tiekėjų klientai. Taip pat pritariame LR Vyriausybės tikslams ir numatomoms priemonėms Lietuvoje didinti investicijas ir palankesniu reguliavimu skatinti atsinaujinančių išteklių plėtrą. Visgi šios tikslinės priemonės turės ilgalaikę naudą, pvz., naujai įrengtos saulės elektrinės greičiausiai galės pradėti veikti tik kitų metų antrą pusmetį, todėl Ministerijos inicijuotas elektros kainų stabilizavimo mechanizmas šiuo metu yra taikliausia priemonė, padėsianti sumažinti energetinių resursų kainas ir didelę finansinę naštą, reikšmingai palietusių visus be išimties vartotojus. Galiausiai, ypač svarbu, kad praėjusiais metais priėmus sprendimą pusmečiui nukelti II-ąją elektros rinkos liberalizavimo etapą ir reikšmingai pristabdžius šį svarbų procesą, dabartinės LR Vyriausybės pasirinktos kainų stabilizavimo priemonės jo nebestabdys ir leis sėkmingai Lietuvoje įgyvendinti konkurenciją ir palankiausias elektros kainas Lietuvos rinkoje padėsiantį užtikrinsiantį elektros rinkos liberalizavimą.

Vertindami, Ministerijos pasiūlytą elektros kainų amortizavimo mechanizmą ir Lietuvos situaciją elektros rinkoje, manome, kad pasiūlytas mechanizmas nestabdys elektros rinkos liberalizavimo ir neturės neigiamos įtakos konkurencijai tarp nepriklausomų elektros tiekėjų. Manome, kad elektros tiekėjams išlieka visos galimybės konkuruoti rinkoje siekiant pasiūlyti savo klientams palankiausias elektros kainas ir geriausius planus. Savo ruožtu **Asociacijos nariai patvirtina, kad, pritaikius elektros kainų amortizavimo mechanizmą, perskaičiuojant kainas bus laikomasi svarbiausių principų – sąžiningos prekybos, viešųjų interesų ir konkurencijos tarp nepriklausomų tiekėjų laikymosi.** Nepriklausomų tiekėjų sąskaitose bus tinkamai pateiktos elektros kainos išsklotos su atvaizduota valstybės subsidijos dalimi. Todėl neabejojame, kad, valstybei subsidijuojant elektros kainos dalį ir elektros rinkos liberalizavimui tęsiantis, dėl valstybės taikomo elektros kainų subsidijavimo mechanizmo ir konkurencijos tarp nepriklausomų tiekėjų, didžiausią naudą pajaus visi elektros vartotojai.

Asociacija pritaria LR Vyriausybės numatytoms kainų amortizavimo mechanizmo priemonėms ir **teikia savo pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui, kurios užtikrins dar sklandesnę ir efektyvesnę elektros kainos subsidijavimo ir elektros rinkos veikimo procesą.**

1) Įstatymo 19² straipsnio 1 punkte numatyta, kad kompensacija gali būti skiriama ir garantinio tiekėjo vartotojams, tačiau šioje vietoje, numčius tokią lengvatą, neliktų vartotojų skatinimo rinktis nepriklausomus tiekėjus. Todėl, **Asociacija siūlo numatyti, kad tuo atveju, jeigu garantinio tiekimo klientams būtų taikoma kompensacija, ji turi išlaikyti 25% dydžio proporciją.**

2) Įstatymo 19² straipsnio 4 punkte numatytas apribojimas dėl kainos ribos, žemiau kurios kompensacija nėra taikoma. Asociacija atkreipia dėmesį į tai, kad elektros energijos vartotojai naudoja skirtingus ESO planus, t. y. – „Standartinis“, „Namai“, „Namai plius“. Tuo atveju, kai nustatoma tik viena riba, skaičiuojama kilovatvalandėmis, vartotojai, turintys planus „Namai“, „Namai plius“ gautų mažesnes kompensacijas, palyginus su „Standartinio“ plano vartotojais. Asociacijos nuomone, nustačius tokį mechanizmą, nepagrįstai būtų diskriminuojami daugiausiai suvartojantys klientai, kadangi jiems būtų taikomos mažesnės kompensacijos ir toks modelis netgi paskatintų vartotojus keisti planus iš „Namai“ ir „Namai plius“ į „Standartinį“. Tokie pokyčiai tik dar labiau padidintų ESO apkrovimą, kuris tęsiantis elektros energijos rinkos liberalizacijos procesui, bus stipriai išaugęs. **Asociacija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, siūlo nustatyti tris skirtingas kainų ribas, kurios kompensuos vienodą elektros tiekimo dalį, nepaisant vartotojo pasirinkto plano.**

3) Įstatymo 19² straipsnio 7 punkte yra nustatyta, kad nepriklausomi tiekėjai ir visuomeninis elektros tiekėjas turi skirtingai vaizduoti elektros kainas sąskaitose. Šis reikalavimas yra diskriminacinio pobūdžio, kadangi nepriklausomiems tiekėjams yra numatyta pareiga pateikti informaciją apie kompensacijos dydį, o visuomeninis tiekėjas gali skelbti informaciją, mokėjimo dokumentuose nurodęs galutinę mokėtiną sumą. **Asociacija siūlo nustatyti vienodus reikalavimus, tiek visuomeniniam, tiek ir nepriklausomiems tiekėjams.** Manome, kad, pritaikius vienodus reikalavimus ir visuomeninio tiekimo sąskaitoms, iš to išloštų vartotojai – vartotojai gautų visą informaciją apie valstybės nustatomą elektros kainos dalį, be to būtų šviečiami apie realią elektros kainą rinkoje, kas ilguoju laikotarpiu prisidėtų prie sąmoningumo ugdymo, leistų suprasti, kiek kainuoja energetikos ištekliai, skatintų rinkos liberalizavimą ir atsinaujinančių išteklių plėtrą Lietuvoje.

4) Įstatymo 19² straipsnio 10 punkte yra nustatytas įpareigojimas tiekėjams nesant „objektyviai pateisinamų priežasčių“ nekeisti sutartyse nustatytų energijos kainų. Ši nuostata sudaro prielaidas plačiai interpretacijai, kas gali būti laikoma objektyviai pateisinamomis priežastimis, ir šia nuostata gali būti nepagrįstai apribojama tiekėjų teisė koreguoti sutarties sąlygas dėl pasikeitusių kainų didmeninėse rinkose. **Asociacija siūlo numatyti, korekcijas, kas gali būti laikoma „objektyviai pateisinamomis priežastimis“. Tiekėjų fiksuotos kainos kainodarai įtaką daro šie veiksniai:**

- Finansinių išvestinių priemonių kontraktų pirkimo kaina. Šie kontraktai sudaromi siekiant apsidrausti nuo kylančių kainų. Kontraktai gali būti sudaryti likvidžiose elektros kainų zonose: Švedijos, Suomijos, Lenkijos, Vokietijos ar kitose;
- Prognozuojamas skirtumas tarp Lietuvos kainų zonos ir kainų zonos, kuri buvo pasirinkta draudimui nuo kainų pokyčio;
- Prognozuojamas klientų vartojimo valandinis profilis;
- Prognozuojamas klientų vartojamos elektros kiekis;
- Balansavimo rinkos kainos.

Dar kartą išreiškiame Asociacijos pritarimą Ministerijos parengtam įstatymų paketui ir prašome atsižvelgti į rašte pristatytus pasiūlymus tobulinant Įstatymo projektą. Neabejojame, kad šie pasiūlymai prisidės prie sklandaus LR Vyriausybės numatyto elektros kainų amortizavimo mechanizmo ir turės teigiamą poveikį Lietuvos elektros rinkai ilguoju laikotarpiu. Esant poreikiui, Asociacija yra pasirengusi plačiau pristatyti šiuos pasiūlymus susitikime su Ministerijos atstovais.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Vadovas

Vilius Juraitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai   Į 2021-04-11 Nr.(1.20-05E)3-547

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Finansų ministerija išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų neturi.

Jolanta Trakimavičienė, tel. (8 5) 239 0033, el. p. jolanta.trakimaviciene@finmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius, Lietuva (2022-04-21 11:09:32)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-21 Nr. ((2.120Mr-03)-5K-2206505)-6K-2202451
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-21 Nr. 2-2028
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Norkūnas Gediminas, Viceministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 18:30:24 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	-
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-05 08:37:01–2024-01-05 08:37:01
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	LR Finansų ministerijos raštinė, Raštinė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-21 08:11:49 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	-
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 14:21:50–2025-02-27 14:21:50
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-21 09:15:01 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246, RCSC, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Sekasoft:AIS:EDVS:1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-21 11:09:32)

Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-21 11:09:32 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius, tel. (8 5) 262 6751, faks. (8 5) 279 1466, el. p. tarnyba@vvtat.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188770044.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu, pagal kompetenciją įvertinusi per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemę gautus derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą Nr. 22-5345, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. 22-5343, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo projektą Nr. 22-5344 ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. 22-5345, informuoja, kad pagal kompetenciją šiems teisės aktų projektams pastabų bei pasiūlymų neturi.

Direktorė

Neringa Ulbaitė

Rita Kuštan, tel. (85) 250 38 91, el. p. rita.kustan@vvtat.lt
Gabrielė Biriukaitė, tel. 8 659 47401, el. p. gabriele.biriukaite@vvtat.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Vilniaus g. 25, LT-01402 Vilnius, Lietuva (2022-04-19 09:13:03)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-15 Nr. 4E-3937
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-15 Nr. 2-1944
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Neringa Ulbaitė, Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 11:04:46 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-15 11:04:47 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-02 08:41:25–2024-07-01 08:41:25
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VVTAT Automatinis ADOC pasirašymas, Sisteminis
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 11:07:30 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-07 10:06:51–2022-08-06 10:06:51
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-15 12:55:24 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, O="Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, į.k. 188770044", L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2019-08-07 10:06:51–2022-08-06 10:06:51</p> <p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13,</p> <p>"Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-19 09:13:03)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-19 09:13:03 atspausdino Kęstutis Šukvietis
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos
energetikos ministerijai

	Nr
I 2021-04-11	Nr (1.20-05E)3-547

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Išnagrinėję pateiktus išvadais gauti Jūsų Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² ir 19³ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, informuojame, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturime.

Viceministras

Donatas Dudutis

Lina Aniūnienė, tel. 8 617 50 841, el. p. lina.aniuniene@zum.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius, Lietuva (2022-04-20 13:41:48)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS elektros energetikos įstatymo
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-20 Nr. 2D-1156 (12.190 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-04-20 Nr. 2-2012
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Donatas Dudutis, Viceministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 13:12:25 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-20 13:12:44 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-18 09:47:55–2024-02-18 09:47:55
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 13:14:50 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-01 12:49:41–2022-07-31 12:49:41
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 13:40:30 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, O=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija į.k.188675190, L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2019-08-01 12:49:41–2022-07-31 12:49:41 "Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13, "Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-20 13:41:48)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-20 13:41:48 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
El. p. info@enmin.lt

2022-02

Nr. SD-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO

AB „Ignitis gamyba“ įvertino Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos parengtą ir išvadoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 ir 71¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektą ir teikia savo pastabas bei pasiūlymus (pridedama).

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 2 psl.

Bendrovės vadovas
Kalvaitis

Rimgaudas

Augustas Muliarčikas, tel. Nr. +370 615 91958, el. paštas: augustas.muliarcikas@ignitis.lt

AB „IGNITIS GAMYBA“ (TOLIAU – BENDROVĖ) PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 IR 71¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 72¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTUI

2022 m. vasario 24 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>4 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 67 straipsnio 1² dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1². Asmenų, kurie teikia šias papildomas paslaugas – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo – kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai perdavimo sistemos operatorius gauna pasiūlymą teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas tik iš vieno asmens ar kelių asmenų, kurie yra susiję asmenys, arba kai elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visų asmenų, galinčių teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas, pajėgumai, ir atvejį, nurodytą šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, kai perdavimo sistemos operatorius informuoja asmenį ir Tarybą, kad asmuo su perdavimo sistemos operatoriaus nurodytu elektros energetikos įrenginiu turi teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina nustatoma vieniems metams. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina Tarybos nustatyta tvarka gali būti koreguojama ne dažniau kaip vieną kartą per metus, kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumo ir (ar) patikimumo užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksmų, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina, pokyčių. Šioje dalyje nurodytų reguliuojamų papildomų paslaugų kainos įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“</p>	<p>Bendrovė siūlo įstatymo lygiu įtvirtinti asmenų, teikiančių izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugą, teisę atsisakyti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimui įsigytų kuro atsargų, kai jos tampa nebereikalingos perdavimo sistemos operatoriaus užsakymo vykdymui. Taip pat numatyti, jog šios kuro atsargos turėtų būti realizuotos pačiu efektyviausiu tuo metu galimu būdu, o kuro atsargų laikymo, transportavimo, saugojimo, realizavimo rinkoje ir kitos su tuo susijusios sąnaudos kompensuojamos atsižvelgiant į izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos apimtį.</p> <p>Pažymėtina, kad nors panašios nuostatos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1-64 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo įtvirtintos Elektros tinklų naudojimo taisyklėse, tačiau Bendrovės siūlomu papildymu būtų realizuotas teisės aktų hierarchijos reikalavimas, iš kurio kyla įstatymų viršenybės poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu principas – esminiai ir pagrindiniai visuomeniniai santykiai turi būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais, t. y. įstatymais.</p>	<p>4 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 67 straipsnio 1² dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1². Asmenų, kurie teikia šias papildomas paslaugas – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo – kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai perdavimo sistemos operatorius gauna pasiūlymą teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas tik iš vieno asmens ar kelių asmenų, kurie yra susiję asmenys, arba kai elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visų asmenų, galinčių teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas, pajėgumai, ir atvejį, nurodytą šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje, kai perdavimo sistemos operatorius informuoja asmenį ir Tarybą, kad asmuo su perdavimo sistemos operatoriaus nurodytu elektros energetikos įrenginiu turi teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina nustatoma vieniems metams. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina Tarybos nustatyta tvarka gali būti koreguojama ne dažniau kaip vieną kartą per metus, kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumo ir (ar) patikimumo užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksmų, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	Bendrovės komentaras	Siūlomas pakeitimas
			<p>izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina, pokyčių. Perdavimo sistemos operatoriaus užsakymo užtikrinimui įsigytų kuro atsargų galima atsisakyti, kai jos nebėra reikalingos perdavimo sistemos operatoriaus užsakymo vykdymui, jas realizuojant efektyviausiu tuo metu galimu būdu, o kuro atsargų laikymo, transportavimo, saugojimo, realizavimo rinkoje ir kitos su tuo susijusios sąnaudos kompensuojamos atsižvelgiant į izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos apimtį. Šioje dalyje nurodytų reguliuojamų papildomų paslaugų kainos įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“</p>

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	AB „Ignitis gamyba“, Elektrinės g. 21, 26108 Elektrėnai, Lietuva (2022-04-21 11:04:31)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-25 Nr. SD-125
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-02-25 Nr. 2-927
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rimgaudas Kalvaitis, Vadovas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 10:48:44 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 10:49:18 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-20 17:22:45–2023-06-19 23:59:59
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 13:07:00 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13, "Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-21 11:04:31)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-21 11:04:31 atspausdino Gediminas Karalius
Paieškos nuoroda	-

Papildomi metaduomenys	-
------------------------	---

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

2022-02-   Nr. (1.6Mr) 2T-

Į 2022-02-11 Nr. (22.3-24Mr)3-202

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 IR 71¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 72¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 ir 71¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektą](#) (toliau – Įstatymo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Elektros energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 71 straipsnis reglamentuoja laikino elektros energijos *persiuntimo* iš elektros tinklų *nutraukimo ir ribojimo sąlygas* tinklų naudotojams nesant tinklų naudotojų kaltės, o Įstatymo 71¹ straipsnis - laikino pagamintos elektros energijos *persiuntimo* į elektros tinklus *nutraukimo ir ribojimo sąlygas* nesant gamintojo kaltės, energetikos ministras negali nustatyti laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo ir ribojimo sąlygų, kaip nurodyta Įstatymo 7 straipsnio 13 punkte, kurios nustatytos Įstatymu. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo 7 straipsnio 13 punktą siūlytina tikslinti pagal Įstatymo 71 straipsnio 1 dalyje suformuluotą pavedimą energetikos ministrui – nustato laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo siekiant užtikrinti visuomenės interesus ir su tuo tiesiogiai susijusių pagrįstų nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarką, arba naikinti.

2. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsniu pildomą Įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3¹ papunktį, detalizuojant, *kur numatytas laikotarpis* elektros energijos persiuntimui atnaujinti (pateikiant nuorodą į Įstatymo 72¹ straipsnio 1 ir 3 dalis).

3. Įstatymo projekto 3 straipsnyje dėstomo Įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3¹ punkte numatyta, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) nustato *maksimalų kompensacijos* [kuria tinklų operatorius moka vartotojams tais atvejais, kai elektros energijos persiuntimas atnaujinamas per ilgesnį, nei numatyta, laikotarpį] *dydį*. Projektą lydinčioje medžiagoje (aiškinamajame rašte, teikime) nėra išdėstyta (pagrįsta), dėl kokių priežasčių kompensacijos vartotojams turi būti ribojamos, nustatant jų maksimalius dydžius, t. y. nukrypstama nuo visiško nuostolių atlyginimo principo. Tokia nuostata suteikiama neribota diskrecija Tarybai nustatyti maksimalius kompensacijų dydžius, įskaitant ir tokius, kuriais neužtikrinama vartotojų teisė į visišką žalos atlyginimą.

Be to, pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio antroje dalyje įtvirtinta nuostata, asmeniui padarytos materialinės *žalos atlyginimą nustato įstatymas*. Konstitucinis Teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad konstitucinis imperatyvas atlyginti materialinę žalą yra neatsiejamas nuo Konstitucijoje įtvirtinto teisingumo principo: *įstatymais turi būti sudarytos visos reikiamos teisinės prielaidos už padarytą žalą atlyginti teisingai*, taip pat, kad Įstatymų leidėjas turi tam tikrą diskreciją: jis gali *pats įstatymu nustatyti piniginių kompensacijų dydžius ir mokėjimo terminus* (periodiškumą); tačiau įstatymų leidėjas gali pasirinkti ir kitą būdą – *įstatyme įtvirtinti aiškius kriterijus, pagal kuriuos piniginių kompensacijų dydžius ir mokėjimo terminus (periodiškumą) galėtų nustatyti Vyriausybė* (Konstitucinio Teismo 2005 m. rugpjūčio 23 d. ir 2009 m. kovo 27 d. nutarimai). Atsižvelgiant į tai, siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto nuostatų, kurios įgalioja Tarybą nustatyti maksimalų kompensacijos vartotojui dydį, Įstatyme nesant aiškių tokios kompensacijos dydžio nustatymo kriterijų (Įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3¹ punktas, 72¹ straipsnio 2 ir 3 dalys).

4. Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo 67 straipsnio 1² dalis nustato, kokias paslaugas teikiant kainos yra nereguliuojamos, o taip pat ir nurodo išimtis, kada tokios kainos yra reguliuojamos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti naujai pildomą šios dalies antrąjį sakinį, nurodant, kad izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina nustatoma vieniems metams šioje dalyje nurodytais išimtiniais atvejais (arba reguliuojamais atvejais).

5. Įstatymo projekto 4 straipsnyje dėstomo Įstatymo 67 straipsnio 1² dalyje numatyta, kad izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina Tarybos nustatyta tvarka gali būti koreguojama ne dažniau kaip vieną kartą per metus, kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumu ir (ar) patikimumu užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina, pokyčių. Vertinant šią nuostata, pažymėtina, kad, pirma, „koreguoti“ įprastinė reikšmė – taisyti, tikslinti, todėl vartojant žodį „koreguojama“ gali kilti neaiškumų dėl kainų keitimo galimybių, nes „pakeitimas“ ir „tikslinimas“ turi skirtingas reikšmes. Antra, nurodytos kainų koregavimo sąlygos („kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumu ir (ar) patikimumu užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina, pokyčių“) nėra tiksliai ir konkrečiai apibrėžtos, jos yra vertinamojo (subjektyvaus) pobūdžio, nėra nurodyta, kurie veiksniai yra esminiai.

6. Dėl Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo Įstatymo 71 straipsnio:

6.1. šio straipsnio 1 dalyje nurodyti *4 atvejai*, kada tinklų operatorius gali *laikinau nutraukti* elektros energijos persiuntimą tinklų naudotojams: 1) siekdamas apsaugoti visuomenės interesus, tarp jų Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, 2) įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, 3) atliekant naujų vartotojų ar gamintojų prijungimo ar 4) elektros tinklų priežiūros darbus. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti *2 atvejai*, kada tinklų operatorius gali *nutraukti ar apriboti* elektros energijos persiuntimą tinklų naudotojams *be išankstinio įspėjimo*: 1) siekiama išvengti avarijos, sutrikimo ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle arba 2) likviduoti patirtą avariją, sutrikimus ar gedimus ar sutrikimus, *tarp jų esant šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms*. Toks nukreipimas į visą Įstatymo 71 straipsnio 1 dalį, t. y. jame nurodytas 4 atvejų aplinkybes, sukuria teisinį neaiškumą, nes 2 atvejai iš 4, minimų Įstatymo 71 straipsnio 1 dalyje, yra nurodomi šio straipsnio 3 dalyje, kurioje reglamentuojami atvejai, kada tinklų operatorius *privalo iš anksto* (prieš 5 kalendorines dienas) *įspėti tinklų naudotojus*: 1) atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo (71 straipsnio 1 dalyje nurodytas 3-ias atvejis); 2) atliekant elektros tinklų priežiūros darbus (71 straipsnio 1 dalyje nurodytas 4-as atvejis). Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Įstatymo 71 straipsnio 2 dalį, aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai nurodant, *kokiais atvejais tinklų operatorius gali nutraukti ar apriboti elektros energijos persiuntimą tinklų naudotojams be išankstinio įspėjimo*.

Priklausomai nuo patikslintos Įstatymo 71 straipsnio 2 dalies formuluotės, siūlytina peržiūrėti ir, esant poreikiui, tikslinti Įstatymo 71 straipsnio 5 dalyje pateiktą nuorodą, formuluojant

išimtiniais atvejais (išskyrus elektros tinklų priežiūros darbus, kurie atliekami šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais ar įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus), nes, pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą, šio straipsnio 2 dalyje nurodyti atvejai apima ir ypatingos valstybinės svarbos projektų įgyvendinimą, tad šios aplinkybės papildomai minėti nereikėtų.

6.2. šio straipsnio 2 dalyje ir Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo 71¹ straipsnio 2 dalyje vartojamas nekonkretus terminas „*nedelsiant*“, per kurį turi būti pranešama apie elektros energijos persiuntimo nutraukimą ar apribojimą. Vadovaujantis teisėkūros aiškumo principu, siūlytina sukonkretinti, *kada ir per kiek laiko turėtų būti pranešama tinklų naudotojams ir gamintojams apie tokius veiksmus.*

6.3. šio straipsnio 4 dalyje ir Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo 71¹ straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad elektros energijos persiuntimas gali būti laikinai nutrauktas ar apribotas *ne ilgesniam kaip 336 valandų per 2 kalendorinius metus laikotarpiui*. Kitaip tariant, atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo, elektros tinklų priežiūros darbus (t. y. nesant avarijos, sutrikimo ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle, o dėl tinklų operatoriaus komercinio intereso – naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimo), *elektros energijos persiuntimas gali būti laikinai nutrauktas ar apribotas net 14 dienų terminui (336 valandų) vieno nutraukimo ar apribojimo metu, nenustatant jokių naudotojų interesų apsaugos priemonių. Ši siūloma leidžiamo nutraukimo ar apribojimo trukmė nėra niekaip pagrįsta* nei Įstatymo projekto aiškinamajame rašte, nei Įstatymo projekto teikimo derinti rašte. Pažymėtina, kad laikinai nutraukus ar apribojus elektros energijos persiuntimą tokiam ilgam laikotarpiui ir neužtikrinus kito (nepriklausomo) elektros energijos šaltinio, gali būti sudarytas pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei (pavyzdžiui, šaltuoju metų laiku, jeigu būsto šildymui naudojami elektriniai įrenginiai, būste gyvena mažamečiai vaikai ir pan.). Atsižvelgiant į tai, siūlytina nustatyti tinklų operatoriaus pareigą užtikrinti nepriklausomą elektros energijos šaltinį, nesukeliant papildomų išlaidų vartotojui, jeigu elektros energijos persiuntimo laikinas nutraukimas ar apribojimas trunka ilgiau nei 24 valandas.

6.4. vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija Direktyvos 93/13/EEB taikymo srityje, kad verslininkas (paslaugų teikėjas) ir vartotojas yra akivaizdžiai ne-lygiavertėje padėtyje dėl skirtingos derybinės padėties, patirties, informacijos turėjimo, specialių žinių stokos, materialinės padėties, būtinybės patenkinti būtinuosius poreikius ar kitų aplinkybių, siūlytina išbraukti šio straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatas, numatančias galimybę tinklų operatoriui ir tinklų naudotojui, kuris yra buitinis vartotojas, susitarti dėl kitokių sąlygų, nei nustatytos Įstatyme.

6.5. šio straipsnio 5 dalyje numatyta, kad elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laikotarpis gali būti ilgesnis nei 14 dienų (336 valandų per 2 kalendorinius metus) dėl kito tinklų operatoriaus elektros tinkluose vykdomo naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo. Šiuo atžvilgiu taikytina 6.3 papunktyje pateikta pastaba. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas reguliavimas nėra nuoseklus ir aiškus, nes tokiu atveju (t. y. elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo laikotarpiu) reglamentuojami tinklų operatoriaus atgręžtiniai reikalavimai kitam tinklų operatoriui, nors tinklų naudotojo nuostolių atlyginimas nėra eksplicitiškai reglamentuojamas (7 dalyje neapimami 5 dalyje nurodyti atvejai).

6.6. siekiant užtikrinti adekvatų nuostolių atlyginimą tinklų naudotojams, siūlytina papildyti šio straipsnio 7 dalį naujais 3 – 5 punktais, juose nurodant sugadintų tinklų naudotojo elektros įrenginių vertę, nekokybiškai pagamintos arba sugadintos produkcijos kiekį ir vertę ir tinklų naudotojų patirtus nuostolius, atsiradusius dėl apsirūpinimo kitu elektros energijos šaltiniu.

6.7. pagal šio straipsnio 8 dalies 2 punktą tinklų operatorių gali vienašališkai nuspręsti, kad tinklų naudotojas nesilaiko bet kurio techninio norminio dokumento reikalavimo (įskaitant mažareikšmius), todėl neatlyginti tinklų naudotojo dėl elektros energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo patirtų nuostolių, todėl šis punktas tikslintinas, nesudarant tinklų operatoriui tokios galimybės.

6.8. šio straipsnio 10 dalyje siūloma, kad jei elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau nei nustatoma Įstatyme, tinklų operatorius apie tai *informuoja tinklų naudotoją tik kas 2 kalendorinius metus per 3 mėnesius po antrųjų kalendorinių metų pasibaigimo*. Tinklų naudotojas, kuriam elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau negu leidžiama pagal Įstatymą, pateikti prašymą dėl nuostolių atlyginimo tinklų operatoriumi gali tik po informacijos apie tai, kad elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ar apribotas ilgiau nei leidžiama pagal Įstatymą, gavimo, t. y. nesudaromos sąlygos tinklų naudotojui pateikti tinklų operatoriumi prašymą dėl nuostolių atlyginimo nedelsiant, iškart po žalos atsiradimo.

6.9. šio straipsnio 10 dalyje siūloma net tris kartus pailginti terminą, per kurį tinklų operatorius turi išnagrinėti tinklų naudotojo prašymą, t. y. iki 90 kalendorinių dienų, su galimybe jį dar pratęsti 30 kalendorinių dienų. Toks prašymo nagrinėjimo termino ilginimas argumentuojamas aiškinamajame rašte tuo, kad „kartu su prašymais bus teikiama ir turės būti nuodugnai įvertinta nuostolių atlyginimo pagrįstumui įvertinti reikalinga informacija“. Tačiau pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą tinklų operatorius prašymus dėl nuostolių atlyginimo, kurie taip pat turėtų būti pagrįsti nuostolių atlyginimo pagrįstumui įvertinti reikalinga informacija ir dokumentais, nagrinėdavo per 30 kalendorinių dienų. Be to, Įstatymo projekto 7 straipsniu pildomo Įstatymo 72¹ straipsnio 4 dalyje nustatytas 30 kalendorinių dienų terminas vartotojų prašymų nagrinėjimui. Todėl, *nesant tinklų operatorių pagrįstų prašymų ar kitų pagrįstų argumentų ilginti prašymų nagrinėjimo terminą, siūlytina jo neilginti arba bent jau neilginti tris kartus*.

6.10. šio straipsnio 12 dalyje, Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 71¹ straipsnio 10 dalyje ir Įstatymo projekto 7 straipsniu pildomo Įstatymo 72¹ straipsnio 7 dalyje nustatoma, ką turi įvertinti Taryba, nustatydamas viršutines skirstymo ir perdavimo paslaugų kainų ribas. Atsižvelgiant į tai, kad visose trijose dalyse suformuluotos nuostatos yra labai panašios, ir į tai, kad Įstatymo 69 straipsnis reglamentuoja perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų reguliavimą ir nustato Tarybos funkcijas šioje srityje, bei vadovaujantis teisėkūros ekonomiško principu, *siūlytina minėtų trijų dalių atsikartojančias nuostatas perkelti į vieną naują Įstatymo 69 straipsnio dalį, o minėtas Įstatymo 71, 71¹ ir 72¹ straipsnių dalis panaikinti*. Pritarus šiam siūlymui, tikslintinas ir Įstatymo projekto pavadinimas.

7. Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 71¹ straipsnis iš esmės atkartoja Įstatymo 71 straipsnio nuostatas, tik jos pritaikomos gamintojams. Siekiant teisėkūros ekonomiško principo, siūlytina įvertinti galimybę Įstatymo 71¹ straipsnyje pateikti nuorodą į reikiamas 71 straipsnio dalis, kurios taikomos ir laikino pagamintos elektros energijos persiuntimo į elektros tinklus nutraukimo ir ribojimo atvejais *nesant gamintojo kaltės*, o Įstatymo 71¹ straipsnyje reglamentuoti tik tuos atvejus, kurie skiriasi nuo Įstatymo 71 straipsnio nuostatų. Jeigu šiam siūlymui nebūtų pritarta, teikiame šiuos siūlymus dėl Įstatymo 71¹ straipsnio:

7.1. šio straipsnio 1 dalyje yra pateikiama nuoroda į Įstatymo 71 straipsnio 1 dalį, tačiau Įstatymo 71 straipsnio 2 dalyje nurodyta daugiau aplinkybių, kurioms esant elektros energijos persiuntimas gali būti nutrauktas ar apribotas, todėl siūlytina šią nuorodą pakeisti, kad būtų apimami vis atvejai, kada elektros energijos persiuntimas gali būti nutrauktas ar apribotas;

7.2. šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog tinklų operatorius, *įgyvendindamas ypatiną valstybinę svarbą projektus* ir ketindamas iš dalies arba visiškai atjungti gamintojo įrenginius, prieš 5 kalendorines dienas turi pranešti gamintojui, tačiau tokio išankstinio tinklų naudotojo įspėjimo atvejo nėra numatyta Įstatymo 71 straipsnio 3 dalyje, nors aiškinamajame rašte nurodoma, kad „Įstatymo projekto vienas iš tikslų – sudaryti analogiškas laikino elektros energijos persiuntimo iš (į) elektros tinklų (tinklus) nutraukimo ir apribojimo sąlygas tinklų naudotojams ir gamintojams, nesant tinklų naudotojų ir gamintojų kaltės“. Taip pat pažymėtina, kad šioje dalyje nurodyti atvejai, kada tinklų operatorius gali iš dalies ar visiškai atjungti gamintojo įrenginius be išankstinio įspėjimo, nesutampa su atvejais, nurodytais Įstatymo 71 straipsnio 2 dalyje, kurioje dar pateikiama nuoroda ir į to paties straipsnio 1 dalį. Tuo pačiu nesutampa ir išimtiniai atvejai, nuro-

dyti Įstatymo 71¹ straipsnio 4 dalyje su išimtiniais atvejais, nurodytais 71 straipsnio 5 dalyje, kur reglamentuojamos tinklų operatorių atgręžtinio reikalavimo teisės;

7.3. šio straipsnio 3 dalyje pateikta nuoroda į 4 dalį nėra aiški, t. y. ar yra nukreipiama į šioje dalyje nurodomus išimtinius atvejus. Tačiau šie išimtiniai atvejai atkartoja 3 dalyje pateiktas išimtis „išskyrus tinklų priežiūros darbus, kurie atliekami šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, kai gamintojo įrenginiai atjungiami be išankstinio įspėjimo, ar įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus“, todėl manytina, jog nuoroda į 4 dalį yra perteklinė;

7.4. šio straipsnio 7 dalies 1 punktą nesutampa su Įstatymo 71 straipsnio 8 dalies 1 punktu, kuriame papildomai nurodyta, kad nustatyti elektros įrenginių ir (ar) jų eksploatacijos trūkumus, dėl kurių gresia avarija, gedimai, sutrikimai ar kyla pavojus žmonių gyvybei ir saugumui, gali ir Taryba;

7.5. šio straipsnio 7 dalies 2 punktą siūlytina formuluoti analogiškai Įstatymo 71 straipsnio 8 dalies 2 punktui, aiškiai nurodant, kas (koks subjektas) neužtikrina elektros kokybės standarto bei tinklų operatorių išduotų techninių sąlygų ir kitų atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimų laikymosi;

7.6. manytina, kad šio straipsnio 9 dalis yra perteklinė, nes 8 dalyje pateikus nuorodą į Įstatymo 71 straipsnio 10 dalį dėl prašymų nagrinėjimo tvarkos, analogiškai galima pateikti nuorodą į Įstatymo 71 straipsnio 11 dalį dėl nuostolių atlyginimo tvarkos.

8. Dėl Įstatymo projekto 7 straipsniu keičiamo Įstatymo 72¹ straipsnio:

8.1. šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti skirtingi terminai, per kuriuos turi būti atnaujinamas nutrūkusios elektros energijos persiuntimas vartotojams. Vadovaujantis teisėkūros sistemiskumo principu, siūlytina patikslinti Įstatymo 72¹ straipsnio 1 dalį, nurodant, kad „Nutrūkus elektros energijos persiuntimui, *išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus*“. Be to, pažymėtina, jog 3 dalyje nurodytas *72 valandų elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminas*, priešingai nei terminai, nurodyti 1 dalyje, *nėra pagrįstas* nei aiškinamajame rašte, nei Įstatymo projekto teikimo derinti rašte, o tai, siekiant teisinio aiškumo ir teisėkūros pagrįstumo principų tinkamo įgyvendinimo, turėtų būti padaryta.

8.2. šio straipsnio 2 dalies 2 punkto b papunktyje tinklų operatoriaus atliekami darbai įvardijami kaip „elektros tinklų įrenginių priežiūros, remonto ar rekonstravimo darbai“. Minėta formuluotė vartojama tik šiame papunktyje, tuo tarpu kitur Įstatymo projekte (71 str. 1 d., 3 - 5 d., 12 d., 71¹ str. 2 - 4 d., 10 d.) vartojama formuluotė „elektros tinklų priežiūros darbai“. Atsižvelgiant į tai, siūlytina suvienodinti Įstatymo projekte vartojamas formuluotes. Taip pat šis papunktis ir šio straipsnio 2 dalies 2 punkto c papunktis tikslintini, nurodant, kaip ir kada tinklų operatorius turi informuoti vartotojus apie planuojamus elektros energijos persiuntimo nutraukimus.

8.3. šio straipsnio 2 dalies 2 punkto *b ir c papunkčiuose nurodytos aplinkybės*, kurioms esant tinklų operatorius kompensacijos vartotojams gali nemokėti, yra *priklausančios nuo tinklų operatoriaus valios ir veiksmų*, todėl *neturėtų būti įtraukiamos į aplinkybių, kada kompensacija nemokama vartotojams, sąrašą*.

8.4. šio straipsnio 4 dalyje numatyta, kad vartotojas, siekiantis gauti kompensaciją, turi pateikti prašymą tinklų operatoriui *per 15 kalendorinių dienų* nuo tinklų operatoriaus pranešimo gavimo dienos (tinklų operatorius privalo išnagrinėti prašymą per 30 kalendorinių dienų). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Įstatymo projekte dėstomą Įstatymo 71 straipsnio 10 dalį prašymo dėl nuostolių atlyginimo pateikimo terminas yra 6 mėnesiai. Todėl siūlytina ir 72¹ straipsnio 4 dalyje numatyti 6 mėnesių terminą, o jeigu jis būtų trumpesnis, jis turėtų būti aiškiai pagrįstas Įstatymo projekto aiškinamajame rašte, tačiau bet kokių atveju akivaizdu, kad 15 dienų terminas laikytinas neproporcingai trumpu.

8.5. šio straipsnio 6 dalyje numatyta, kad Elektros įrenginių įrengimo bendrosiose taisyklėse nustatytais atvejais vartotojai *privalo kreiptis* į tinklų operatorių dėl nepriklausomo elektros energijos šaltinio įrengimo *ir apmoka* 100 procentų visų tinklų operatorių tokio įrengimo išlaidų. Tai reiškia, kad *šia nuostata įtvirtinama, jog žemesnės galios nei įstatymas teisės aktas*

apibrėžia vartotojo pareigos apimtį (ribas) ir privalomas vartotojų išlaidas. Siūlytina įvertinti tokios Įstatymo projekto nuostatos suderinamumą su konstituciniu nuosavybės neliečiamumo principu ir Konstitucinio Teismo doktrinos nuostatomis dėl nuosavybės teisių ribojimo laikantis šių privalomų sąlygų: nuosavybės teisė gali būti ribojama tik remiantis įstatymu; ribojimai turi būti būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves, Konstitucijoje įtvirtintas vertybes ir (arba) konstituciškai svarbius tikslus; turi būti laikomasi proporcingumo principo, pagal kurį įstatymuose numatytos priemonės turi atitikti siekiamus visuomenei būtinus ir konstituciškai pagrįstus tikslus (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugsėjo 19 d., 2013 m. gruodžio 20 d. nutarimai).

8.6. Atsižvelgiant į tai, jog kompensacijos vartotojams sumokamos (2 ir 3 dalys) neatnaujinus elektros energijos persiuntimo Įstatymo 72¹ straipsnio 1 ir 3 dalyje nurodytais terminais, siūlytina įvertinti poreikį papildyti Įstatymo 72¹ straipsnio 8 dalį nuoroda į šio straipsnio 3 dalį.

9. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projekto 8 straipsnio 3 ir 4 dalyse *nustatyti terminai* sudaryti naujas ir (ar) pakeisti galiojančias persiuntimo paslaugų teikimo sutartis ir (ar) kitus dokumentus, kuriuose numatomas elektros energijos persiuntimo atnaujinimo terminas, *nedera tarpusavyje*: 3 dalis nustato, kad tokios sutartys turi būti sudarytos ir kiti veiksmai atlikti iki 2024 m. liepos 31 d. (pasekmių, neatlikus reikiamų veiksmų iki šio termino, nenumatoma), o 4 dalis – iki 2024 m. gruodžio 31 d. ir numatomos pasekmės dėl reikiamų veiksmų neatlikimo iki šio termino. Atsižvelgiant į tai, terminas „iki 2024 m. liepos 31 d.“ yra perteklinis ir siūlytina jį panaikinti.

10. Vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 7 punktu, siūlytina Įstatymo projekto 8 straipsnio 8 dalyje nurodyti standartinių persiuntimo paslaugų teikimo sutarčių su vartotojais sąlygų suderinimą su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

11. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje nustatytas Įstatymo projekto derinimo terminas (nuo 2022-02-11 iki 2022-02-25, t. y. 9 darbo dienos) neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės darbo reglamentas), 27 punkte nustatyto 10 darbo dienų išvados pateikimo termino. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintų teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principų įgyvendinimą, siūlome iki Nutarimo projekto priėmimo užtikrinti visų pastabų, gautų per Vyriausybės darbo reglamento 27 punkte nustatytą terminą, tinkamą įvertinimą.

12. Teisės technikos ir redakcinio pobūdžio pastabos Įstatymo projekto rengėjams perduotos tiesiogiai.

Živilė Skeivienė, (8 5) 2 191 888, el. p. zivile.skeiviene@tm.lt
Algis Baležentis, (8 5) 266 2927, el. p. algis.balezentis@tm.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius (2022-04-21 11:06:31)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 IR 711 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 721 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMAS IŠVADOMS GAUTI
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-25 Nr. (1.6Mr) 2T-250
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-02-25 Nr. 2-931
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Živilė Skeivienė, Vyresnioji patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-24 17:26:51 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:12 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-02 10:02:25–2024-12-01 10:02:25
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Miliūnas, Vyresnysis patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 07:43:08 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-04 10:08:06–2024-05-03 10:08:06
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Algis Baležentis, Vyresnysis patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 08:39:39 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-11-22 10:44:41–2024-11-21 10:44:41
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Asta Godienė, Vyresnioji patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 08:58:49 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-11-22 10:29:21–2024-11-21 10:29:21

Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simas Grigonis, Vyriausiasis specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 09:47:49 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-22 09:23:08–2023-10-22 09:23:08
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Karolis Dieninis, Grupės vadovas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 10:47:03 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:14 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-A,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-10-07 12:59:03–2024-10-06 12:59:03
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Augustas Ručinskas, Ministerijos kancleris
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 11:16:17 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:14 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-21 17:10:56–2026-07-20 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Evelina Dobrovolska, Teisingumo ministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 12:07:18 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 12:07:32 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-07-30 09:46:37–2024-07-28 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 13:02:53 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-25 13:04:14 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-25 15:37:33–2022-09-24 15:37:33
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas

Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-25 13:23:47 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246, RCSC, LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Dokumentų valdymo sistema Avilys, O="Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k. 188604955", L=Vilnius, S=Lithuania, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2019-09-25 15:37:33–2022-09-24 15:37:33</p> <p>"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13,</p> <p>"Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.58
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-21 11:06:31)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-21 11:06:31 atspausdino Gediminas Karalius
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Nr. R2

Į 2022-02-11 Nr. (8.2-26Mr)3-202

DĖL PASTABŲ ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTUI

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) gavo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2022 m. vasario 11 d. raštu Nr. (8.2-26 Mr)3-202 pateiktą Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 67, 71 ir 71¹ straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas) išvadoms gauti. Taryba, įvertinusi pateiktą Projektą, pagal kompetenciją teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

I. Dėl izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainos teisinio reglamentavimo

Projekto 4 straipsniu yra keičiama Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 67 straipsnio 1² dalis, joje apibrėžiant galimybę **ne dažniau nei kaip vieną kartą per metus perskaičiuoti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos kainą**, kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumu ir (ar) patikimumu užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksnių pokyčių. Šioje situacijoje, perdavimo sistemos operatoriumi išreiškus poreikį pasirengti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos teikimui, siekiant užtikrinti elektros energetikos sistemos atsparumą, darbo saugumą ir (ar) patikimumą, paslaugos teikėjas turės atlikti veiksmus, susijusius su parengtimi teikti paslaugą, t. y. be kita ko, turėti kuro atsargų. Tačiau, nesant poreikio aktyvuoti minėtos paslaugos, kuro atsargos turės būti realizuotos rinkoje, o su kuro įsigijimu, laikymu, saugojimu, transportavimu ir realizavimu rinkoje susijusios sąnaudos įvertintos nustatant izoliuoto darbo paslaugos kainas. Siekiant užtikrinti, kad kuro atsargos rinkoje būtų realizuotos efektyviausiu būdu / palankiausiu metu (minimizuojant patiriamas sąnaudas) ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Įstatyme įtvirtintu sąnaudų pagrįstumo nustatant reguliuojamas paslaugų kainas principu, siūloma Projekte papildomai numatyti, kad perdavimo sistemos operatoriumi atsiskaičius izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos užsakymo, užsakymo įvykdymui įsigytos kuro atsargos realizuojamos rinkoje iškart arba, paslaugos teikėjui suderinus su Taryba, šios atsargos gali būti realizuojamos paslaugos teikėjo pasiūlytu palankesniu laikotarpiu, kuris turėtų mažiausią poveikį izoliuoto darbo paslaugos kainos augimui.

Atitinkamai siūlytume Įstatymo 67 straipsnio 1² dalį papildyti taip:

„1². Asmenų, kurie teikia šias papildomas paslaugas – izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo – kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai perdavimo sistemos operatorius gauna pasiūlymą teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas tik iš vieno asmens ar kelių asmenų, kurie yra susiję asmenys, arba kai elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visų asmenų, galinčių teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas, pajėgumai, ir atveji, nurodytą šio įstatymo

20 straipsnio 4 dalyje, kai perdavimo sistemos operatorius informuoja asmenį ir Tarybą, kad asmuo su perdavimo sistemos operatoriaus nurodytu elektros energetikos įrenginiu turi teikti izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugas. **Perdavimo sistemos operatoriumi atsisakius izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugos užsakymo, perdavimo sistemos operatoriaus užsakymo užtikrinimui įsigytos kuro atsargos realizuojamos rinkoje iškart arba, paslaugos teikėjui suderinus su Taryba, šios atsargos gali būti realizuojamos paslaugos teikėjo pasiūlytu palankesniu laikotarpiu, kuris turėtų mažiausią poveikį izoliuoto darbo paslaugos kainos augimui.** Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina nustatoma vieniams metams. Izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina Tarybos nustatyta tvarka gali būti koreguojama ne dažniau kaip vieną kartą per metus, kai yra su elektros energetikos sistemos atsparumu, darbo saugumu ir (ar) patikimumo užtikrinimu susijusių esminių vieno ar kelių veiksmų, kuriais vadovaujantis buvo nustatytos izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo paslaugų kaina, pokyčių. Šioje dalyje nurodytų reguliuojamų papildomų paslaugų kainos įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“

II. Dėl kompensacijų, mokamų elektros energijos persiuntimą atnaujinant per ilgesnį, nei numatyta, laikotarpį, reglamentavimo

1. Projekto 7 straipsniu numatomo Įstatymo 72¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte numatoma, kad skirstomųjų tinklų operatorius turi atnaujinti elektros energijos persiuntimą ne vėliau kaip per 6 valandas, kai vartotojo elektros įrenginiai įrengti miestuose, kuriuose gyvena daugiau kaip 80 tūkstančių gyventojų, ir ne vėliau kaip per 12 valandų, kai vartotojų elektros įrenginiai įrengti kitoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Atsižvelgiant į keičiamą persiuntimo patikimumo užtikrinimo teisinį reglamentavimą, taip pat Lietuvos pramoninkų konfederacijos teiktus siūlymus ir pastabas dėl poreikio aukštesniam persiuntimo patikimumui užtikrinti teritorijose, kurioms dabar yra užtikrinamas II kategorijos persiuntimo patikimumas, taip pat vertinant, jog dalis laisvųjų ekonominių zonų (toliau – LEZ) gali patekti į teritorijas, kuriose gyvena mažesnis nei 80 tūkst. gyv. skaičius, siūlytume apsvarstyti galimybę LEZ teritorijoms taikyti 6 valandų elektros energijos persiuntimo atstatymo laiką.

2. Vertinant kompensacijų išmokėjimo pagrindus ir siekiant teisinio aiškumo, siūlytina **suvienodinti** atvejus, kurie turėtų pakliūti po 71 straipsnio 4 dalimi ir po 72¹ straipsnio 2 dalies 2 punkto b) punktu, t. y. šiuo metu 71 straipsnio 4 dalis taikoma atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo, tinklų priežiūros darbus, tuo tarpu 72¹ straipsnio 2 dalies 2 punkto b) punkto taikymo pagrindai – atliekami elektros tinklų įrenginių priežiūros, remonto ar rekonstravimo darbai, nors abiem atvejais yra kalbama apie planinius darbus.

3. Projekto 3 straipsniu Įstatymo 9 straipsnio 3 dalis papildoma 3¹ punktu, numatant Tarybai naują funkciją tvirtinti **kompensacijas**, kurią tinklų operatorius moka vartotojams tais atvejais, kai elektros energijos persiuntimas atnaujinamas per ilgesnį, nei numatyta, laikotarpį, **apskaičiavimo metodiką ir nustatyti maksimalų kompensacijos dydį**. Taip pat Projekto 7 straipsniu Įstatymas papildomas 72¹ straipsniu, numatančiu, jog jeigu tinklų operatorius neatnaujina elektros energijos persiuntimo šio straipsnio 1 dalyje nurodytais terminais, vartotojo prašymu jis, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta metodika, turi sumokėti vartotojui kompensaciją, išskyrus atvejus, kai kompensacijos dydis viršija Tarybos nustatytą didžiausią per kalendorinius metus vienam vartotojo objektui galimą išmokėti dydį, kuris negali viršyti pusės konkretaus vartotojo per kalendorinius metus sumokėtų persiuntimo paslaugos mokesčių sumos (neįskaičiuojant pridėtinės vertės mokesčio).

Vertinant užsienio šalių praktiką, matoma, kad taikomi skirtingi kompensacijų nustatymo mechanizmai, vienos šalys yra įvedusios kompensacijų „lubas“, kitose kompensacijų dydžiai nėra ribojami, taip pat mokamų kompensacijų dydžiai **vienam atvejui** svyruoja nuo 30 Eur (Italijos,

Vokietijos pavyzdžiai) ar 100 Eur (Švedijos pavyzdys) ir priklauso nuo ilgėjančios persiuntimo neatkūrimo trukmės, taip pat kai kurių šalių atveju numatytas kompensacijų laiptavimas, kai kas tam tikrą laiko intervalą kompensacijos dydis yra didinamas (pvz., papildomai po 15 Eur kas 4 valandas (Italija) arba didinamas kompensacijos procentas (Švedija)).

Pagal šiuo metu Projekto 7 straipsniu siūlomą formuluotę, preliminariai buitinio elektros energijos vartotojo, turinčio „Standartinę“ elektros energijos persiuntimo tarifą ir suvartojančio 100 kWh elektros energijos per mėnesį atveju, **metinė maksimali kompensacijos suma** sudarytų apie 32 Eur ir yra lygi **minimaliai kitose šalyse priskaičiuotai kompensacijos sumai**. Tarybos vertinimu, maksimalios kompensacijos dydis ir kriterijai, pagal kuriuos šis dydis būtų apskaičiuojamas, turėtų būti nustatyti kompleksiskai įvertinus a) atveju, kai persiuntimas atliekamas per ilgesnį, nei numatytą laikotarpį, istorinius duomenis (metinė apimtis, pasikartojimas tų pačių vartotojų atžvilgiu ir kt.) ir b) kitų šalių gerąją praktiką, taip pat kompensacijų nustatymo kriterijai turėtų suteikti paskatas operatoriams net ir vėluojant atstatyti persiuntimą, dėti maksimalias pastangas atnaujinti elektros energijos persiuntimą. Įvertinus tai, kad Projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta pagrindimo, kodėl vartotojams išmokamų kompensacijų dydį siūloma apriboti puse persiuntimo paslaugos mokesčių sumos dydžio, darytina išvada, kad kol kas toks vertinimas nėra atliktas. Taip pat nėra aišku, kaip minėta nuostata galėtų būti pritaikyta naujai prie tinklo prijungtų vartotojų atžvilgiu, kurie nėra mokėję ankstesniais metais už elektros energijos persiuntimą.

Atsižvelgiant į tai, jog Tarybai Projektu yra nustatoma funkcija tvirtinti kompensacijų apskaičiavimo metodiką ir šios metodikos rengimo tikslais bus atliekamas anksčiau nurodytų aplinkybių vertinimas, siūlytina atsisakyti Projekte numatyto maksimalios kompensacijos nustatymo kriterijaus (t. y. jog kompensacija negali viršyti pusės konkretaus vartotojo per kalendorinius metus sumokėtų persiuntimo paslaugos mokesčių sumos), konkrečius kriterijus įsivedant metodikoje po atliktos analizės.

Taip pat Projekto 7 straipsniu numatomo Įstatymo 72¹ straipsnio 2 dalyje siekiama numatyti, jog jeigu tinklų operatorius neatnaujina elektros energijos persiuntimo nurodytais terminais, kompensacija yra išmokama **vartotojo prašymu**. Tarybos nuomone, kompensacijų išmokėjimas pagal vartotojų prašymus sąlygoja didesnę administracinę naštą tiek vartotojams, tiek ir operatoriams, taip pat neužtikrina vartotojų, kurie yra socialiai pažeidžiami, taip pat vyresnio amžiaus ir neturinčių kompiuterinio raštingumo įgūdžių vartotojų tinkamos galimybės kreiptis dėl šios kompensacijos. Paaiškiname, kad vertinant užsienio šalių (pvz., Italijos, Estijos) praktiką, yra įtvirtintas automatinis kompensacijų išmokėjimo mechanizmas, užtikrinantis ne tik kompensacijų išmokėjimo sistemos aiškumą, paprastumą, bet ir vartotojų lygiateisiškumą. Taip pat pažymėtina, kad Energetikos įstatymo 19 straipsnio 2 dalyje, Įstatymo 68 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 6 dalyje yra įtvirtintas kainų reguliavimas remiantis sąnaudų pagrįstumo principu, kuris iš esmės numato, kad į paslaugų vartotojams kainas yra įskaičiuojamos tik **pagrįstos ūkio subjekto patirtos sąnaudos**, o Projektu atitinkamai siūloma, jog su kompensacijų apskaičiavimu ir išmokėjimu susijusios sąnaudos turėtų būti įvertintos operatorių kainų viršutinėse ribose. Pažymėtina, jog vadovaujantis mažiausių sąnaudų ir naštos vartotojams principu, turėtų būti siekiama optimizuoti kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo sąnaudas, minimizuojant į reguliuojamas kainas įtraukiamų sąnaudų apimtį. Projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta ir pagrįsta, kodėl kompensacijų išmokėjimas numatomas būtent vartotojo prašymu ir ar buvo atliktas alternatyvų vertinimas, pagrindžiantis, jog būtent šis mechanizmas – kompensacijų išmokėjimas pagal vartotojo prašymą – yra efektyviausias. Tarybos vertinimu, kompensacijų išmokėjimo automatizavimas leistų sumažinti administracines išlaidas bei užtikrintų skaidrią ir visų vartotojų atžvilgiu objektyvią kompensavimo sistemą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina Projekto 7 straipsniu numatyti automatinį kompensacijų išmokėjimo būdą, arba atliktu sąnaudų vertinimu ir kitais svariais argumentais aiškinamajame rašte pagrįsti, kodėl išmokėjimo sistema pagal vartotojo prašymą yra kaštų ir naudų požiūriu efektyvesnė bei vartotojo atžvilgiu objektyvesnė, tuo pačiu užtikrinant įstatymuose įtvirtintų vartotojų lygiateisiškumo, objektyvumo ir sąnaudų pagrįstumo principų

laikymąsi. Taip pat, siekiant paprastesnės kompensacijų išmokėjimo sistemos ir aiškumo, galėtų būti svarstoma numatyti, kad kompensacijos įskaitomos vartotojų ateities mokėjimams už persiuntimo paslaugą padengti arba pervedamos į vartotojo sąskaitą.

Be kita ko, vertinant kompensacijų išmokėjimo pagrindus, siūlytina atsisakyti 72¹ straipsnio 2 dalies 2 punkto d) papunkčio, kuris numato, kad kompensacija nėra mokama, kai elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas siekiant išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar juos likviduoti. Paaiškiname, kad nustatyta tvarka (t. y. bent prieš 5 dienas įspėjant vartotojus) nesuplanuotas elektros tiekimo persiuntimo vartotojams nutraukimas, siekiant pašalinti pastebėtus defektus ar tinklo pažeidimus, tikslu išvengti gedimų ar avarijų yra suprantamas ir praktikoje pasitaikantis reiškinys, tačiau atkreipiame dėmesį, kad dalis defektų ar tinklų pažeidimų būna sąlygojami ir operatoriaus netinkamai vykdytos techninės priežiūros, remontų ar kitų eksploatavimo darbų (t. y. operatoriaus atsakomybė), kuriems minėta Įstatymo nuostata neturėtų būti taikoma. Taip pat norėtumėme atkreipti dėmesį, kad kompensavimo mechanizmas pradeda veikti (priklausomai nuo vietovės) tik tuo atveju, jeigu vartotojams buvo nutrauktas elektros persiuntimas 6 ar 12 val., tad operatorius turi dėti pastangas pašalinti pastebėtus defektus per šį laiką arba organizuoti elektros energijos persiuntimo atnaujinimą vartotojams alternatyviais būdais. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad šio teisės akto tikslas ir yra kompensacijų vartotojams nustatymas, kai vartotojams nutraukiamas elektros energijos persiuntimas dėl gedimų ar avarijų likvidavimo ilgesniam kaip 6 ar 12 val. laikotarpiui, todėl siūlymas nustatyti, kad kompensacija nėra mokama, kai likviduojami gedimai prieštarauja siekiamiems tikslams ir praktiškai apima didžiąją dalį atvejų kuomet būna nutraukiamas elektros tiekimo persiuntimas vartotojams. Taigi tokiu atveju susidarytų situacijos, kai nutrūkus persiuntimui vartotojui nebūtų skaičiuojama kompensacija, nes yra vykdomi likvidavimo darbai.

Pagal Tarybos teikiamą pastabą Projekto 7 straipsniu numatomą 72¹ straipsnio 2 dalį siūlome išdėstyti taip:

„2. Jeigu tinklų operatorius neatnaujiną elektros energijos persiuntimo šio straipsnio 1 dalyje nurodytais terminais, ~~vartotojo prašymu jis, vadovaudamasis vartotojui automatinio būdu Tarybos patvirtinta metodika,~~ **operatorius** turi sumokėti vartotojui kompensaciją, **kuri automatinio būdu (be vartotojo prašymo) apskaičiuojama pagal Tarybos patvirtintą metodiką**, išskyrus atvejus, kai kompensacijos dydis viršija Tarybos nustatytą didžiausią per kalendorinius metus vienam vartotojo objektui galimą išmokėti dydį, ~~kuris negali viršyti pusės konkretaus vartotojo per kalendorinius metus sumokėtų persiuntimo paslaugos mokesčių sumos (neįskaičiuojant pridėtinės vertės mokesčio), ir (ar) elektros energijos persiuntimas:~~

1) nutrūko dėl:

- a) vartotojo kaltės;
- b) karo, teroristinių veiksmų;
- c) nenugalimos jėgos aplinkybių;
- d) valstybės veiksmų;
- e) būtinojo reikalingumo;

2) buvo nutrauktas:

a) siekiant apsaugoti visuomenės interesus, įskaitant Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį;

b) atliekant tinklų operatoriaus elektros tinklų įrenginių priežiūros, remonto ar rekonstravimo darbus, dėl kurių yra atjungiamas vienas iš elektros energijos šaltinių ar nutraukiamas elektros energijos persiuntimas, kai vartotojas yra tinklų operatoriaus informuotas apie planuojamus elektros energijos persiuntimo ribojimus ar nutraukimus;

c) atliekant naujų vartotojų ar gamintojų įrenginių prijungimo darbus, kai vartotojas yra tinklų operatoriaus informuotas apie planuojamus elektros energijos persiuntimo nutraukimus;

d) ~~siekiant išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar juos likviduoti;~~

e) **d)** vartotojams ir (ar) gaminantiems vartotojams viršijus leistinos naudoti galios dydį arba nevykdant susitarimų dėl kitų elektros energijos persiuntimo sąlygų, be kurių būtų neįmanomas jų elektros įrenginių prijungimas prie tinklų operatoriaus elektros tinklų.

4. Projekto 7 straipsniu numatomo Įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalyje numatoma, kad jeigu elektros energijos persiuntimas nutrūko **dėl gamtos reiškinių (potvynio, perkūnijos, apšalo, šlapdribos, audros, škvalo, ižo ar panašiai) ar gaisro** ir tinklų operatorius neatnauja elektros energijos persiuntimo per 72 valandas, vartotojo prašymu, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta metodika, jis turi sumokėti vartotojui kompensaciją, išskyrus atvejus, kai kompensacijos dydis viršija Tarybos nustatytą didžiausią per kalendorinius metus vienam vartotojo objektui galimą išmokėti dydį.

Tarybos vertinimu, toks kaip šioje nuostatoje apibrėžtas kompensavimo mechanizmas, kai elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas dėl gamtos reiškinių poveikio ir neatnaujintas ilgiau nei 72 valandas, turėtų „įsijungti“ tik tada, kai gamtos reiškiniai sąlygojo masinius, kompleksinius atjungimus pakankamai dideliame vartotojų skaičiu, dėl ko operatoriui tuo pačiu metu gali reikėti didesnių žmogiškųjų išteklių ir laiko atkuriant elektros energijos persiuntimą. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 23 straipsnio 1 dalis ir 35 straipsnio 1 dalis numato tinklų operatorių pareigą užtikrinti elektros energetikos sistemos darbo saugumą, stabilumą ir patikimumą, techniškai eksploatuoti, prižiūrėti, valdyti ir plėtoti jiems priklausančius tinklus, užtikrinti patikimą tinklų įrenginių darbą, siūlytina papildyti Įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalį, joje numatant, jog kompensaciją apskaičiavimo po 72 val. nuostatos taikomos tik kai viršijami stichinių ir katastrofinių reiškinių kriterijai, numatyti Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ (nuoroda į teisės aktą <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.412088/asr>). Taip pat siūlytina išbraukti gaisro atvejus arba patikslinti, kuriems atvejams taikoma ši nuostata (pvz., kilus gaisrui įrenginiuose ar atvejais, kai gaisro sukelta žala riboja persiuntimo atnaujinimo galimybes ar kt.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į II pastabų dalies 3 punkte teiktas pastabas, siūlytina Įstatymo 72¹ straipsnio 3 dalį išdėstyti taip:

„3. Jeigu elektros energijos persiuntimas nutrūko dėl gamtos reiškinių (potvynio, perkūnijos, apšalo, šlapdribos, audros, škvalo, ižo ar panašiai), **kurių stipris viršijo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ nustatytų Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių kriterijus**, ~~ar gaisro~~ ir tinklų operatorius neatnauja elektros energijos persiuntimo per 72 valandas, ~~vartotojo prašymu, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta metodika, jis~~ **operatorius** turi sumokėti vartotojui kompensaciją, **kuri automatinio būdu (be vartotojo prašymo) apskaičiuojama pagal Tarybos patvirtintą metodiką**, išskyrus atvejus, kai kompensacijos dydis viršija Tarybos nustatytą didžiausią per kalendorinius metus vienam vartotojo objektui galimą išmokėti dydį.“

5. Projekto 7 straipsniu numatomo Įstatymo 72¹ straipsnio 6 dalyje numatoma, jog siekdami užsitikrinti didesnio, nei numatyta šio straipsnio 1 dalyje, patikimumo aprūpinimą elektros energija, vartotojai turi teisę, o Elektros įrenginių įrengimo bendrosiose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nustatytais atvejais privalo kreiptis į tinklų operatorių dėl **nepriklausomo elektros energijos šaltinio**, išskyrus autonominius šaltinius, įrengimo ir (ar) patys įsirengti autonominius šaltinius. Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančių Taisyklių 47 punkto reikalavimus nepriklausomais elektros energijos šaltiniais laikoma: (1) ne mažiau kaip dvi atskiros elektrinės arba pastotės; (2) ne mažiau kaip dvi atskiros elektrinių arba pastočių šynų sekcijos arba šynų sistemos, jeigu jos savo ruožtu maitinamos iš ne mažiau kaip dviejų elektros šaltinių, persiunčiančių elektrą vartotojų įrenginiams ne mažiau kaip dviem atskiromis elektros linijomis; (3) dvi sujungtos šynų sekcijos arba šynų sistemos, automatiškai

atsijungiančios, sutrikus vienos iš jų normaliam veikimui, jeigu jos maitinamos iš dviejų nepriklausomų elektros šaltinių. Pažymėtina, kad keičiantis elektros energijos persiuntimo patikimumo užtikrinimo koncepcijai turėtų būti keičiama ir nepriklausomo elektros energijos šaltinio sąvoka (apibrėžtis), tačiau laikotarpiu po Projekto įsigaliojimo iki Taisyklių pakeitimo galios reikalavimas įsirengti nepriklausomą šaltinį pagal esantį jo apibrėžimą, kas iš esmės gali sąlygoti vartotojams didelę finansinę naštą. Vertinant tai, siūlytume apsvarstyti galimybę atnaujintą pagal keičiamą patikimumo užtikrinimo koncepciją nepriklausomo šaltinio sąvoką numatyti Projekte, siekiant išvengti neapibrėžtumo nesant pakeistų Taisyklių.

6. Projekto 7 straipsniu numatomo Įstatymo 72¹ straipsnio 7 dalyje numatoma, kad Taryba, nustatydamą viršutines skirstymo ir perdavimo paslaugų kainų ribas, tinklų operatoriaus sąnaudas, patirtas kompensacijoms išmokėti, kai elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ir neatnaujintas šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytais terminais dėl trečiųjų asmenų kaltės (išskyrus dėl operatoriaus įgaliotų trečiųjų asmenų kaltės), ir **Taryba teisės aktų nustatyta tvarka nenustatė kalto subjekto, pripažįsta reguliuojamos veiklos sąnaudomis**. Pažymėtina, kad pagal keičiamą elektros energijos persiuntimo patikimumo užtikrinimo koncepciją, išdėstytą Projekte, kompensacijas vartotojams numatoma mokėti, nepriklausomai nuo to, dėl kokios priežasties buvo nutrauktas persiuntimas (ar dėl operatorių kaltės, nenustatytų priežasčių ir kt.). Šiuo atveju taip pat nėra matoma pagrindų, kodėl persiuntimui nutrūkus dėl nustatytų ar nenustatytų trečiųjų asmenų kaltės, turėtų susidaryti kliūčių atnaujinti elektros energijos persiuntimą planuojamais Projekte numatyti terminais (6-12 val.) ir sąlygotų ilgesnį persiuntimo atkūrimo laiką. Vertinant tai, kompensacijos šiais atvejais, kai persiuntimas nutrauktas dėl trečiųjų asmenų (nustatytų ar nenustatytų) kaltės ar nenustatytų priežasčių ir operatorius neatnaujino persiuntimo per 6-12 valandų, turėtų būti mokamos tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir kitais atvejais. Taip pat pažymėtina, kad šiuo metu esanti 72¹ straipsnio 7 dalies formuluotė, įpareigojanti Tarybą nustatyti subjekto kaltę nutrūkus elektros energijos persiuntimui, sąlygotų neproporcingai didelę administracinę naštą, taip pat būtų neužtikrintas proporcingumo atliekant reguliavimą principas (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 str. 10 punktą – administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus), kadangi kaštų įtraukiamų į reguliuojamas kainas pagrįstumas turėtų būti vertinamas kiekvienu individualiu atveju atskirai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina atsisakyti nuostatos, numatančios Tarybai pareigą vertinti ir nustatyti kaltės elementą nutrūkus elektros energijos persiuntimui. Operatorius, vertindamas šiuo persiuntimo nutrūkimo atvejus, turi teisę išieškoti padarytą žalą iš trečiųjų asmenų civilinio proceso tvarka. Šiuo atveju, nesant galimybės nustatyti kaltų trečiųjų asmenų kaltės, būtų taikomi bendrieji principai, taikyti ir tais atvejais, kai persiuntimas nutrūko dėl nenustatytų priežasčių, t. y. šios kompensacijos mokamos iš operatorių pelno, ir nėra įtraukiamos į reguliuojamų paslaugų sąnaudas. Pabrėžtina, kad kompensavimo mechanizmas turėtų kurti paskatas operatoriams elektros energijos persiuntimą po nutrūkimo atnaujinti nepriklausomai nuo to, dėl kokios priežasties įvyko nutraukimas (ar kitų asmenų, ar force majeure aplinkybių ar nenustatytų priežasčių), tuo tarpu numatymas ir išskyrimas, jog tam tikrų rūšių kompensacijos būtų dengiamos per reguliuojamų paslaugų kainas turėtų atitinkamai priešingą poveikį Projektu numatomiems pasiekti tikslams, tikėtinai sukurdamas paskatas prioretizuoti tam tikrų gedimų šalinimą.

Vertinant tai, kas išdėstyta, siūlome Įstatymo 72¹ straipsnio 7 dalį išdėstyti taip:

„7. Taryba, nustatydamą viršutines skirstymo ir perdavimo paslaugų kainų ribas, įvertina tinklų operatoriaus pagrįstas išlaidas, susijusias su kompensacijų, nurodytų šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, apskaičiavimo ir išmokėjimo administravimu. ~~Taryba, nustatydamą viršutines skirstymo ir perdavimo paslaugų kainų ribas, tinklų operatoriaus sąnaudas, patirtas kompensacijoms išmokėti, kai elektros energijos persiuntimas buvo nutrauktas ir neatnaujintas šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytais terminais dėl trečiųjų asmenų kaltės (išskyrus dėl operatoriaus įgaliotų trečiųjų asmenų~~

~~kaltės), ir Taryba teisės aktų nustatyta tvarka nenustatė kalto subjekto, pripažįsta reguliuojamos veiklos sąnaudomis.“~~

Esant poreikiui, esame pasirengę aptarti ir pakomentuoti Tarybos pateiktas pastabas susitikimo metu.

Tarybos pirmininkas

Renatas Pocius

A. Skunčikaitė, tel. 8 625 37 925, el. p. anastasija.skuncikaite@vert.lt
Giedrius Blagnys, tel. 8 5 219 6684, el. p. giedrius.blagnys@vert.lt
Andrius Daščioras, mob. 8 (659) 73 076, el. p. andrius.dascioras@vert.lt
Edmundas Tunaitis, mob. 8 646 00 184, el. p. edmundas.tunaitis@vert.lt
K. Engelgardt-Tkačuk, tel. (8 5) 237 7042, el. p. kristina.engelgardt@vert.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Verkių g. 25C-1, Vilnius (2022-04-21 11:05:34)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PASTABŲ ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTUI
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-28 Nr. R2-(E)-1250
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-02-28 Nr. 2-973
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renatas Pocius, Tarybos pirmininkas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-28 16:43:50 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-28 16:44:04 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1309313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-03 09:18:40–2024-02-03 09:18:40
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema Avilys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-28 16:47:22 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-20 11:03:01–2024-12-19 11:03:01
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-28 18:27:51 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Dokumentų valdymo sistema Avilys, O="Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, į.k. 188706554", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2021-12-20 11:03:01–2024-12-19 11:03:01 "Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13, "Gauto dokumento registracija" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-21 11:05:34)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-21 11:05:34 atspausdino Gediminas Karalius
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-